

Glasnik MIRA



Godište VIII. • Broj 1 • Međugorje • Siječanj 2013. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

*Ovo je što pobijedi svijet:
vjera naša (1 Iv 5,5)*

Iz sadržaja



Poruka za sadašnji trenutak
*Gospa s djetetom Isusom
na Božić 2012.*
vlč. Adalbert Rebić



Promišljanje
*Sveta Misa – srce i duša naše
vjere, Srce svijeta i Sunce
spasa (VIII.)*
fra Petar Ljubičić



U povodu
Rijeka još uvijek teče
Janko Bubalo



Godina vjere
*Iza svjetske ekonomske krize
stoji kriza vrijednosti i vjere*
mons. Rino Fisichella



Meditativni kutak
*Hoće li nam nova godina
biti nova?*
fra Marinko Šakota



Susreti
*Gospina ukazanja samo
nastavljaju logiku i smisao
Božjega utjelovljenja i
Presvetoga Trojstva*
prof. dr. Ivica Raguž

Gospa je došla s malim Isusom u naručju i nije dala poruku, ali je mali Isus progovorio i rekao: *Ja sam vaš mir, živite moje zapovijedi. Znakom križa Gospa i mali Isus zajedno su nas blagoslovili.*

25. prosinca 2012.

Program u Godini vjere

Uz najavu i otvorenje *Godine vjere* Papa je htio podsjetiti i posvijestiti svim vjernicima tri značajna nadnevka. Naime, 50 godina od otvaranja i početka rada Drugoga vatikanskoga sabora, zatim 20 godina od objave jednoga od sržnih djela i plodova Sabora – Katekizma Katoličke Crkve – te biskupske sinode koja se održavala u Vatikanu ove jeseni, a u žarištu njezinih promišljanja bijaše evangelizacija te ponovni navještaj Radosne vijesti upravo u onim predjelima zapadne hemisfere koji su davno primili kršćanstvo, ali je ono danas zamrlo ili je postalo površno.

fra Tomislav Pervan

Da, tematika *Godine vjere* prostrana je i velika. Nepregledna. Stoga bismo se htjeli ovdje ograničiti na jedan vidik, naime, ono što nam sam Sveti Otac veli u svome apostolskom pismu *Vrata vjere* u kome sve vjernike potiče, zapravo od nas traži da se posvetimo čitanju i studiju Katekizma Katoličke Crkve. Sveti Otac ističe:

„Da bi se sustavno upoznali sa sadržajima vjere, svi mogu u Katekizmu Katoličke Crkve pronaći dragocjeno i nezaobilazno pomagalo. Katekizam predstavlja jedan od najznačajnijih plodova Drugoga vatikanskog sabora... Upravo u tome smislu *Godina vjere* morat će izraziti složnu zauzetost za ponovno otkrivanje i proučavanje temeljnih sadržaja vjere koji su temeljito i sveobuhvatno prikazani u Katekizmu Katoličke Crkve. Tu, naime, izbija na vidjelo bogatstvo nauka koji je Crkva prihvatila, čuvala i pružala u svojoj dvijetisučljetnoj povijesti. Od Svetog pisma do crkvenih otaca, od učitelja teologije do svetaca koji su živjeli u raznim razdobljima povijesti, Katekizam pruža stalni spomen na mnoge načine na koje je Crkva razmišljala o svojoj vjeri i sve više napredovala u nauku, tako da može pružiti sigurnost vjernicima u njihovu vjerničkom životu. Listajući i čitajući Katekizam stranicu po stranicu, otkriva-

Fotografija na naslovnici: Franjo Sušac

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

► mo kako ono što je u njemu predstavljeno nije neka teorija, nego susret s Osobom koja živi u Crkvi. Nakon ispovijedanja vjere slijedi tumačenje sakramentalnoga života, u kojem je Krist prisutan, djeluje i nastavlja izgrađivati svoju Crkvu. Bez bogoslužja i sakramenata, ispovijedanje vjere ne bi bilo djelotvorno, jer bi nedostajalo milosti koja podupire svjedočenje kršćanskih vjernika. Jednako tako, nauk Katekizma o ćudorednom životu dobiva svoje puno značenje kad ga se dovede u svezu s vjerom, liturgijom i molitvom.“

Vjera malenih i prezrenih

Katekizam je golema knjiga. Zbog njezine opsežnosti Papa se osjećao prije nekoliko godina ponukanim ponuditi Crkvi i sažeto izdanje toga djela, a u novije doba imamo na tržištu i tzv. *YouCat*, katekizam primjeren mlađem naraštaju. Sam ga Papa spominje u svome pismu u povodu Svjetskoga dana mladih ove godine u Brazilu. U Austriji i Njemačkoj biskupi pripremaju priručnik za krizmanike upravo na temelju iskustava rada s mladima s *YouCatom*. Ponegdje na Zapadu priprava za sakrament potvrde prerasta u stanoviti vidik katekumenata, uvođenja u tajne vjere. Vjera nije filozofija, njezina istina nije u spekulativnim teorijama, nego u ovjerovljenju u praktičnom životu. To što vjera treba jest novi tumač svetih spisa, očovječenje čovjekova života. To je kriterij ispravnosti, a za to nam stoji pred očima lik Isusa Krista. Prisjetimo se: Kršćanstvo je moglo osvojiti svojedobno veliko Rimsko Carstvo zbog toga što je u njegove strukture unijelo posve novi sadržaj – osobu Isusa Krista, Radosnu vijest o spasenju svih. Ono bijaše vjera malenih i prezrenih koji su djelovali u društvu revolucionarno, gotovo prevratnički.

Za mnoge su vjernike i Sveto pismo ali i spomenuti Katekizam nerijetko mrtvo slovo, mrtvo glazbalo koje čeka umjetnika i znalca da na njemu zasvira, da zabruji u punoj snazi, kao kakve klasične orgulje, kraljica svih instrumenata. Ili pak kao davno zaboravljena glazbena partitura koju treba tek nanovo otkriti i odsvirati.

Tako je nekako i sa Svetim pismom ili s Katekizmom. Obje su knjige *partiture* koje žele zabrujati u našem životu, zasvirati punom snagom. Upravo to želi Papa istaknuti: Ponovno otkriti bogatstva, otkriti Krista u kome su *sva blaga mudrosti i spoznaje*, ponovno posegnuti za već ispisanom *partituro* i s tih naoko mrtvih stranica zasvirati vječnu melodiju koju je Bog dao čovječanstvu kao putokaz. Nerijetko te nijeme stranice kriju andeosku glazbu, božansku po-



Foto Lidija Pašić

Za mnoge su vjernike i Sveto pismo ali i spomenuti Katekizam nerijetko mrtvo slovo, mrtvo glazbalo koje čeka umjetnika i znalca da na njemu zasvira, da zabruji u punoj snazi, kao kakve klasične orgulje, kraljica svih instrumenata. Ili pak kao davno zaboravljena glazbena partitura koju treba tek nanovo otkriti i odsvirati.

ruku koja mijenja svijet. Treba samo naučiti 'preživati', 'žvakati', jesti i otapati u ustima, da škrob koji je u kruhu postane upravo sladorom. Znamo iz iskustva da dugim žvakanjem kruh postaje u ustima sladak, škrob se pretvara u slad. Slično se dogodilo proroku Ezekijelu ili pak vidiocu u Knjizi Otkrivenja. Nakon što su dobili nalog da progutaju, 'sažvaču' Knjigu, u ustima im je bila slatka kao med.

Treba dakle 'jesti', ne samo čitati, raščlanjivati, uspoređivati, znati naizust, nego dopustiti da sadržaj prijede u vlastito tijelo i krv. Upravo kao što se zbiva s hranom koju uzimamo. Naučenu vjeru pretvoriti u življenu vjeru. Nemoguće je to na brzinu učiniti s golemom knjigom. Treba otkriti u njoj onaj temelj, onu stožernu veličinu koja objedinjuje sve u jednu cjelinu, koja je srce Katekizma. Od čega se to sastoji? Ne od dogma, ne od istina, nauka ili ćudorednih načela. Svemu je temelj i podloga osoba Isusa Krista! U svemu je riječ ne o teoriji, nego o susretu s osobom koja u Crkvi živi i koja joj daje život. Sam Isus veli da cjelokupno Pismo svjedoči samo o njemu i da sve smjera prema njemu (usp. Iv 5,39); cijela je Biblija prožeta na neki način Isusom Kristom i daje se u njegovoj osobi sažeti. Drukčije nije ni sa spisom koji na sustavan način obrađuje povijest Pisma u predaji i nauku, naime, s Katekizmom. Cilj je svega Bog koji se objavio u Isusu Kristu. *Boga nitko nikada nije vidio – Jedinorođenac, koji je u krilu Očevu – on nam ga je objavio*, veli sv. Ivan (1,18). Nije nam dopušteno isključiti Stari zavjet jer cjelokupna povijest čovječanstva slijeva se u osobu Isusa Krista i on je epohalna razdjelnica u povijesti čovječanstva.

Bez navještaja Isusa Krista nema vjere

Rana Crkva razlikovala je dva vidika navještaja Isusa Krista. Prvi navještaj koji je sadržavao bitnu vjersku istinu – a to je da se Bog objavio *jednom zauvijek* u Isusu Kristu, da je Bog djelovao u njegovu životu, da je Isus umro na križu, ali ga je Bog uskrisio i postavio Gospodarom svega. Ili kao što veli Pavao u Poslanici Rimljanima: *Ako ustima priznaješ: Isus je Gospodin, i srcem vjeruješ: Bog ga je od mrtvih uskrisio, bit ćeš spašen* (Rim 10,9). Drugi vidik sadržavao je pouku, katehezu, koja se odvijala kad bi osoba bila primljena u zajedništvo vjernika. Tu se onda odvijalo oblikovanje, formiranje i obrazovanje vjernika. Daljnji rast je moguć samo ako u srcu postoji klica vjere, makar u zametku. Uvijek je bitno isticanje Isusova božanstva i čovječstva. Ta se istina isprepliće, upravo kao u glazbenom djelu. Ona je utkana u sveukupnost navještaja. Temeljna

Duh je onaj koji uvodi u istinu, puninu istine. Ne uvodi on u Crkvu ni u crkveni život nove istine, nove riječi, nove sakramente ni institucije, nego je on onaj koji u sve udahnuje život, sve obnavlja, sve oživljuje: i riječi, i sakramente i institucije koje je Isus uspostavio. Duh ne stvara nove stvari, nego on obnavlja sve svojom moći, svojom silom. Duh je onaj koji je apostolima otkrio u punini osobu Isusa Krista.

je melodija u svakoj simfoniji ili operi prepoznatljiva, dana je u prvim taktovima ili uvertiri. Tako i u vjeri. Sve u djelu podsjeća na temeljne note, osnovnu melodiju – nekada čak i do te mjere da se prestrašimo siline poruke i glazbe. Bez navještaja o Isusu Kristu i Isusa Krista nema vjere, nema pouke a ni vjerskoga rasta.

Kakvo je trenutno stanje vjere i evangelizacije u zapadnoj hemisferi? Znamo da je Isus poslao apostole u naskroz poganski svijet. Iznimka bijaše židovski narod sa svojim jednobojstvom. Svi su apostoli odreda bili Židovi, misija, međutim, među Židovima doživjela je doskora slom. Došlo je do razlaza između Crkve i sinagoge, apostoli su se okrenuli poganskom svijetu. U stanovitom smislu i mi smo danas u sličnu stajnju. Treba ponovno evangelizirati one koji su možda kršteni, ali nisu prihvatili svojim bićem vjeru u Isusa Krista. Živimo u postkršćanskoj eri, i naša je zadaća biti svjedocima Božjega djelovanja te prepustiti Duhu Svetome da stvori klimu za ponovno usadi-vanje Radosne vijesti u naše suvremenike. Pavao veli, nitko ne može reći *Gospodin je Isus osim u Duhu Svetome* (1 Kor 12,3). Svi-ma nama treba, kako veli sveti Ivan u svojoj Prvoj poslanici, *pomazanje Duhom Svetim* (1 Iv 2,20). Duh uvodi u puninu istine, on je *magister interior*, nutarnji učitelj, uz aposto-le Duh je Sveti onaj svjedok koji svjedo-či za sve događaje oko Isusa Krista (usp. Dj 5,32).

Bez Duha nema spoznaje Isusa Krista

Duh je onaj koji uvodi u istinu, puninu istine. Ne uvodi on u Crkvu ni u crkveni život nove istine, nove riječi, nove sakramente ni institucije, nego je on onaj koji u sve udahnuje život, sve obnavlja, sve oživljuje: i riječi, i sakramente i institucije koje je Isus uspostavio. Duh ne stvara nove stvari, nego

on obnavlja sve svojom moći, svojom silom. Duh je onaj koji je apostolima otkrio u punini osobu Isusa Krista. Prisjetimo se, već za zemaljskoga Gospodinova života Petar je rekao, na Isusov upit, žele li mu i oni okrenuti leđa: *Gospodine, komu da idemo? Mi vjerujemo i znamo, tj. mi vjerujući znamo: Ti si Svetac Božji!* (usp. Iv 6,69). Vjera je pretpostavka snažne spoznaje, a nije znanje pretpostavka vjere. Spoznaja je ovdje ravna iskustvu koje su učenici imali u ophođenju s Isusom. Duh je onaj koji posreduje snažno iskustvo Isusa Krista, onda i danas. Bez Duha nema spoznaje Isusa Krista.

Sve do Sabora imali smo u Crkvi zaborav Duha Svetoga. Tu treba tražiti i razloge za prijevrtanje koji su nastali u Crkvi nakon Sabora. Blaženi papa Ivan Dobri htio je da sa Saborom propuše ponovno u Crkvi Duh Sveti. On je sastavio i molitvu za *Nove Duhove*. Novi su se Duhovi dogodili. Upravo je manjkavi odnos prema Duhu Svetomu razlogom za razmimoilaženja u Crkvi, nakon Sabora. Crkvena predaja nije mrtva pismohrana istina, uvjerenja i obreda koji su jednom zauvijek određeni i fiksirani. Nemoguće je i nedopustivo život u Crkvi i njezinu predaju zamrznuti. Predaja je uvijek živa. Jedan je veliki francuski pjesnik i obraćenik zabilježio: „Isus nam nije ostavio mrtve riječi koje bismo trebali zatvoriti u veće ili manje škrinje i onda ih čuvati u užeglu ulju poput egipatskih mumija. Isus Krist nam nije ostavio limenke prepune riječi da bismo ih na sigurnu pohranili. On nam je predao žive riječi koje moramo hraniti, kojima se moramo hraniti. Mi, sve odreda bolesni ljudi ovoga vremena, okrenuti prema svijetu, svi smo mi ti koji te riječi održavamo na životu, njegujemo i prenosimo drugima.“ To bi htio i Sveti Otac od nas danas. To od nas očekuje i Isus Krist u ovoj godini, u našem životu.

Gospa s djetetom Isusom na Božić 2012.

Gospa je došla s malim Isusom u naručju i nije dala poruku, ali je mali Isus progovorio i rekao: *Ja sam vaš mir, živite moje zapovijedi*. Znakom križa Gospa i mali Isus zajedno su nas blagoslovili.

vlč. Adalbert Rebić

Na Božić, na spomen Isusova rođenja, pred našim se očima pojavljuje Gospa sa svojim djetetom i blagoslivlja nas blagoslovom nebeskim. Tako nam Gospa ponažuje božićno otajstvo: u djetetu rođenu od Djevice živi utjelovljena Riječ Božja, Sin Božji, božansko dijete koje iz sebe zrači dobrotom, ljubavlju i mirom. Otajstvo toga božanskog djeteta evanđelist Luka pokušava predočiti slikom djeteta preko kojega „nas Bog blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u nebesima“ (Ef 1,3). Gospa, noseći u Krilu svoje dijete ovaj put šuti i pušta svom djetetu da nam ono samo osobno progovori: „Ja sam vaš mir, živite moje zapovijedi!“ I sa svojom nas Majkom blagoslivlja.

Evanđelja bilježe da je Isus samo jednom blagoslovio svoje učenike, i to onda kad je uzlazio k svome Ocu: „Zatim ih izvede do Betanije, *podigne ruke pa ih blagoslovi*. I dok ih *blagoslivljaše*, rasta se od njih i uznesen bi na nebo. Oni mu se ničice poklone pa se s velikom radosti vrate u Jeruzalem te sve vrijeme u Hramu *blagoslivljahu Boga*“ (Lk 24,50-53).

Božić – spomen otajstva utjelovljenja Sina Božjega

Božić je univerzalni, sveopći blagdan. I oni koji ne vjeruju u Boga o Božiću se zajedno s onima koji vjeruju osjećaju sretni, veseli i radosni. Pjevaju i oni božićne pjesme, koje su u nas Hrvata po svojoj pjevnosti i glazbenoj ljepoti postale skoro *narodnim pjesmama*. O Božiću svi mi zajedno doživljavamo nešto izvanredno, neopisivo; nešto što zadire

duboko u naše srce, u naše osjećaje i u našu pamet. To je blagdan koji pjeva o životu. Život nam je darovan: „Klikći od radosti, Kćeri sionska, viči od veselja, Izrael! Veseli se i raduj se iz sveg srca, Kćeri jeruzalemska! Gospodin Bog te riješio tvoje osude, neprijatelje tvoje uklonio! Bog je u sredini tvojoj! Ne boj se više zla!“ (Sef 3,14-15), „Jer, dijete nam se rodilo, sina dobismo; na plećima mu je vlast. Ime mu je: Savjetnik divni, Bog silni, Otac vječni, Knez mironosni“ (Iz 9,5).

Božić je susret sa slabim i nejakim Djetetom „u kojemu *Riječ* tijelom postade i nastani se među nama i vidjesmo slavu njegovu – slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca – pun milosti i istine“ (Iv 1,14). To je otajstvo koje može shvatiti i prihvatiti samo onaj koji ima milost vjere! Zato svaki slavitelj Euharistije i navjestitelj Radosne vijesti treba na taj blagdan vjerničkom puku tumačiti to otajstvo.

Božić je svetkovina koja slavi središnji događaj povijesti spasenja: Otajstvo utjelovljenja Božje Riječi. To otajstvo papa Leon Veliki u jednoj od svojih brojnih homilija ovako tumači: „Kličimo u Gospodinu, predragi, i otvorimo svoje srce najčišćoj radosti. Svanuo je, naime, dan koji za nas znači novo otkupljenje, vječnu sreću. Neka se, doista, obnavlja u godišnjem ciklusu duboko otajstvo našeg spasenja, koje je bilo obećano na početku da će se ostvariti na kraju vremena, predodređeno da traje bez kraja i konca!“ (Homilija XXII). A u drugoj homiliji isti Leon propovijeda: „Predragi, radujmo se, jer nam se danas rodio naš Spasitelj. I ne smijemo biti žalosni danas kad slavimo

rođendan Života. Gospodin je uništio strah od smrti i obradovao nas obećanjem da će nam dati vječni život. (...) Kad se ispunilo vrijeme koje je odredila nedokučiva i duboka Božja Providnost, Božji Sin je preuzeo na se ljudsku narav, da je izmiri s njezinim Stvoriteljem. Tako je davao, uzročnik smrti, svladan od one iste naravi, koju je sam prije svladao. – Kad se Gospodin Isus rodio, anđeli su veselo pjevali Slava Bogu na visini i navijestili na zemlji mir ljudima dobre

volje. Koliko li se moraju radovati bijedni ljudi tome neizrecivom djelu Božje dobrote kad mu se toliko vesele i nebeski anđeli? (...) Kršćanine, upoznaj svoje dostojanstvo i kad si postao dionik božanske naravi, nemoj se grješnim životom vraćati na prijašnju podlost. Sjeti se koje li si glave i kojeg li si tijela ud! Ne zaboravi da si izbavljen od vlasti tmina i prenesen u divno Božje kraljevstvo.“ (Homilija za dan Božića).

Ovoj se temeljnoj istini u više navrata vraća sveti Pavao u svojim poslanicama. Galaćanima piše: „A kada dođe punina vremena, odasla Bog Sina svoga: od žene bi rođen, Zakonu podložan da podložnike Zakona otkupi te primimo posinstvo“ (Ga 4,4). U Poslanici Rimljanima ukazuje na posljedice ovog spasenjskog događaja: „ako pak djeca, onda i baštinici, baštinici Božji, a subaštinici Kristovi, kada doista s njime zajedno trpimo, da se zajedno s njime i proslavimo“ (Rim 8,17). Iznad svega pak evanđelist Ivan u svome *Proslovu evanđelju* na autentičan način izražava da duboko razmišljamo o otajstvu Utje-

lovljenja: „I Riječ tijelom postade i nastani se među nama!“ (Iv 1,14).

Na svetkovinu Božića spominjemo se, dakle, nečega vrlo konkretnoga i važnoga za nas ljude, što Ivan sažima u ovih nekoliko riječi: „I Riječ tijelom postade i nastani se među nama!“

Rođenje Isusovo – povijesni događaja
Riječ je o povijesnom događaju koji evanđelist Luka pokušava smjestiti u posve određeni povijesni kontekst: „U one dane izade naredba cara Augusta da se provede popis svega svijeta. Bijaše to prvi popis izvršen za Kvirinijeva upravljanja Sirijom. Svi su išli na popis, svaki u svoj grad. Tako i Josip, budući da je bio iz doma i loze Davidove, uzide iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju – u grad Davidov, koji se zove Betlehem – da se podvrgne popisu zajedno sa svojom zaručnicom Marijom koja bijaše trudna. I dok su bili ondje, navršilo joj se vrijeme da rodi. I porodi sina svoga, prvorođenca, povi ga i položi u jaslje jer za njih nije bilo mjesta u svratištu“

O Božiću svi mi zajedno doživljavamo nešto izvanredno, neopisivo; nešto što zadire duboko u naše srce, u naše osjećaje i u našu pamet. To je blagdan koji pjeva o životu.

(Lk 2,1-7). Isus se rodio u vrijeme koje se kalendarski može prilično točno odrediti.

„U početku bijaše Riječ i Riječ bijaše u Boga i Riječ bijaše Bog... I Riječ tijelom postade i nastani se među nama!“ (Iv 1,1.14). Riječ bijaše Bog! A Bog ima moć. „A onima koji ga primiše podade *moć* da *postanu djeca Božja*: onima koji vjeruju u njegovo ime, koji su rođeni ne od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževljeve, *nego – od Boga*“ (Iv 1,12-13). Riječ je, u konačnici, o Bogu koji nije neko apstraktno biće, neko daleko i nepristupačno božanstvo, nego o Bogu koji je postao našim subratom, našim bližnjim, koji je došao s nama stanovati pod istim krovom, u istom šatoru. Je li tako nešto uopće moguće? Priliči li Bogu da postane djetetom? To mi priporočim i ograničenim umom ne možemo shvatiti. To možemo shvatiti i prihvatiti samo u vjeri. Zato samo vjernici mogu u to vjerovati, samo oni koji imaju sluha za tu uzvišenu božansku simfoniju mogu je slušati i čuti. Pred tom božanskom istinom koja rasvjetljuje sav naš život valja sagnuti svoju glavu i moliti za dar vjere.

Božić je povlaštena prilika

Božić je povlaštena prilika da razmišljamo o smislu i vrijednosti našega života. Božić nas poziva da razmišljamo o milosrdnoj dobroti Boga našega koji je došao u susret nama da nam izravno priopći *Istinu* koja nas spašava, da nas učini dionicima svoga prijateljstva i svoga života. Primimo spremno dar svjetlosti, radosti i mira što zrače iz ovog otajstva Božića. Primimo Božića koji nas može obnoviti. Molimo Blaženu Djevicu Mariju, tabernakul utjelovljene Riječi, i svetoga Josipa – šutljiva svjedoka događaja povijesti spasenja, koji se ponizno skriva iza Gospe s djetetom Isusom a kojoj on nužno pripada – da nam udijele milost susreta s Bogom u Božiću Isusu.

„Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, on koji nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u nebesima, u Kristu“ (Ef 1,3).



Snimio Franjo Sušac

Božić je univerzalni, sveopći blagdan. I oni koji ne vjeruju u Boga o Božiću se zajedno s onima koji vjeruju osjećaju sretni, veseli i radosni. Pjevaju i oni božićne pjesme, koje su u nas Hrvata po svojoj pjevnosti i glazbenoj ljepoti postale skoro narodnim pjesmama.

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, Srce svijeta i Sunce spasa (VIII.)

Evangelisti govore da je Isus u onoj svetoj noći uzeo kruh i vino, blagoslovio i razlomio rekavši da je to Njegovo tijelo i Njegova krv. Još je dodao da bi to trebalo činiti Njemu na spomen!

fra Petar Ljubičić

Euharistija je otajstvo koje u sebi krije veliku tajnu i snagu za naš život. Euharistija crpi svoju snagu u Kristovoj mucu i uskrsnuću kojima je prethodilo slavlje Isusove vazmene večere s učenicima, stoga je prvo pitanje koje nam se nameće, u kakvoj su vezi židovska pashalna večera i Euharistija.

Isus je pashalnu večeru pretvorio u Euharistiju

Isus je ustanovio Euharistiju upravo za vrijeme slavlja pashalne večere ili, bolje rečeno, Isus je pashalnu večeru pretvorio u Euharistiju, stoga je prijeko potrebno, da bismo razumjeli puno značenje Euharistije, prodrijeti duhom u smisao i znakovitost onoga što je izraelski narod slavio stoljećima, a ni današnja se proslava kojom Izraelci obilježavaju te događaje ne razlikuje bitno od ondašnje (usp. Ivan Bodrožić: Euharistija... str. 17.).

„Sam pojam Pasha znači prijelaz, pashalna večera je bila sjećanje na najvažnije događaje u povijesti izabranoga naroda, ali i ponovno proživljavanje onoga što su njihovi oci doživjeli u danima oslobođenja iz Egipta. U uputama koje je Gospodin dao Izraelcima prije izlaska iz Egipta, Pasha je primarno trebala biti večera blagovana u krugu obitelji, ili se blagovala eventualno među više obitelji, ako je obitelj koja je blagovala priređeno janje bila premalena da ga sama potroši (usp. Izl 12, 3-4). Osim toga, bila je i veoma osobno iskustvo svega onoga što se trebalo dogoditi, a kao takvo trebalo se prenijeti i budućim generacijama: „Ovu uredbu držite u svim vremenima kao zakon za se i za djecu svoju“ (Izl 12, 24).

Objekte dimenzije bile su opsluživane, a nalazimo i svjedočanstvo koje nam to potvrđuje po riječima rabija Gamaliela, učitelja svetoga Pavla, koji, pretpostavljajući obitelji-

ski vid slavlja, naglašava osobnu dimenziju proživljavanja svih onih događaja: „Svaki Izraelac, u svakoj generaciji, mora smatrati sama sebe kao da je osobno izišao iz Egipta.“

Pashalno slavlje sadržavalo je u sebi više elemenata, a jedan od prvih je da se trebalo slaviti na točno određeni datum, tj. četrnaestoga dana prvoga mjeseca, i to u suton (usp. Izl 12, 6). To je ujedno bio početak blagdane Beskvasnih kruhova koji je trajao sedam dana, točnije rečeno od četrnaestoga do dvadeset prvoga dana toga istog mjeseca, i za vrijeme tih sedam dana mogli su jesti samo beskvasni kruh (usp. Izl 12, 15-20).

Drugi bitni element jest taj da se nije moglo prirediti bilo koju vrstu jela, nego se te večeri, a uz pashalno janje i beskvasne kruhove, jelo još gorko zelje.

Budući da je Gospodin poštedio Izraelce i nije kaznio njihove prvorođence i prvine svega što su posjedovali zahvaljujući krvi janjeta koje su blagovali i kojom su premazali nadvratnik i dovratnike vrata (usp. Izl 12, 21-27), pashalno janje je bilo simbol poštede. Beskvasni kruhovi bili su simbol oslobođenja iz Egipta (usp. Izl 12, 17), a gorko zelje bilo je sjećanje na život proveden u Egiptu i zagorčen sluzenjem i robovanjem Egipćanima.

Treći bitni element jest ritual koji se razvio u tradiciji, koji je predviđao prikladno tumačenje svega onoga što se te večeri događalo, a podrazumijevao je više blagoslovnih molitva. Otac obitelji, u skladu s Gospodnjom naredbom, ispitivao je svoju djecu i tumačio im značenje svakoga od tih jela. Tko bi blagovao Pashu, a ne bi protumačio značenje onoga što se radilo, ne bi ispunio svoju svetu dužnost u skladu s Gospodnjom odredbom. Bilo tumačenja, bilo molitve, izgovarale su se prilikom nalijevanja vina u čaše, a ritual je predviđao da se nalijevaju barem četiri čaše vina, prisjećanje na Božje obećanje da će „izbaviti, spasiti, osloboditi i



Foto: ICM

k sebi uzeti svoj narod“ (usp. Izl 6, 6-7). U židovskoj tradiciji postojale su i postoje propisane molitve koje su se molile za vrijeme jela i poslije jela, a bile su uklopljene u cjelokupni obred večere.

U trenutku nalijevanja prve čaše vina izgovarale bi se dvije različite blagoslovne molitve: jedna koja je bila uvodni blagoslov i odnosila se na svetkovanje toga blagdane, a druga je bila molitva nad vinom, a potom bi se i popila.

Zatim je slijedilo obredno pranje, a potom bi se iznosilo više vrsta gorkoga zelja koje se jelo umakanjem u prigodne umake. Kad bi se donijelo janje i beskvasni kruhovi, prekidalo bi se s jelom.

Potom bi se nalila druga čaša vina nakon koje bi slijedilo ispitivanje i tumačenje cjelokupnog obreda koji se odvijao te večeri, a neizostavno je bilo sjećanje na ropstvo i oslobođenje iz Egipta, nakon čega bi zapjevali Aleluja, hvalospjeve radosti i iskrene zahvalnosti Gospodinu za dobra koja im je učinio (usp. Ps 113-118), a onda bi se ispijala druga čaša.

Nakon ove čaše slijedio bi blagoslov, podjela i blagovanje pashalnog janjeta i beskvasnih kruhova, a nastavljalo se običnom večerom. Po završetku večere nalijevala se treća čaša vina i recitirala se jedna poduža molitva za blagoslov nakon jela, a po završetku te molitve ispija se treća čaša.

Prije nego bi se nalila četvrta čaša, nalijevala se takozvana Ilijina čaša, koja je izražavala nade u skori dolazak Mesijina prete-

če i otvaranje mesijanske ere. Prije ispijanja četvrte čaše slijedila bi završna blagoslovna molitva u obliku psalama i hvalospjeva. Potom se ispijala četvrta čaša i obred se zaključivao kratkom zahvalnom molitvom“ (Ivan Bodrožić, nav. djelo, str. 17.-20.).

Euharistija je prava i dragovoljna žrtva Kristova

„Ovo je Sin moj ljubljani, u njemu mi sva milina“, svjedoče evangelja. Bio je to Očev glas koji se začuo u trenutku Isusova krštenja na Jordanu, a gotovo iste riječi ponovljene su na Gori preobraženja. U Kristu su sva bogatstva kojima je Otac htio obdariti čovjeka.

„Od Njegove punine svi mi primismo, i to milost na milost“, drugi je tekst koji nam potvrđuje da je u Kristu bez sumnje sva punina i milosti koje je Bog udijelio čovjeku, a Isus sam reče kako je Otac dao Sinu sve što ima.

Vrhunac svega bila je Kristova žrtva; Otac je predao svoga Sina za svijet, da spasi svijet, a ne da ga osudi. Čudesna je bila namisao Božja po kojoj se Sin Njegov ponizio, u određenoj smislu lišio sama sebe, svoje božanske punine, sjaja i veličanstva da bi se približio čovjeku. Kao što reče Pavao, oplijenio je samoga sebe poslušajući do smrti, smrti na križu.

I veliki plan mudrosti Božje, odvijeka skriven i nerazumljiv, u vremenima punine ispunio se. Krist bijaše poslušni i prihvati žrtvu. Ponizen i odbačen bijaše bliži čovjeku no ikada postavi mu u svemu jednak osim u grijehu. I koliko god Njegova ljubav bila nerazumljiva, zacijelo je vjerodostojna jer se

prava ljubav zaista mjeri spremnošću na žrtvu i poniženje za voljenu osobu.

Sveta je Misa prava žrtva koja nam omogućuje da se klanjamo Bogu i da mu prikazujemo žrtvu pomirenja za svoje grijeha i spasenje svih.

Isus Krist je ostvario savršenu žrtvu obilježenu mukom, težinom križnoga puta, umiranjem i smrću. Isus je iz ljubavi dao samoga sebe za spas svijeta. On na križu ljubi i prašta, oslobađa i spašava. Zato je Njegova žrtva sveta i savršena.

Žrtvena je narav izražena već riječima ustanovljenja Euharistije: „Ovo je Tijelo moje koje se za vas predaje... Ova čaša novi je savez u mojoj krvi koja se za vas proljevala“ (Lk 22, 19-20).

„Krist u Euharistiji predaje to isto tijelo koje je za nas predao na križu i tu istu krv koju je prolio za mnoge na otpuštenje grijeha.“ (KKC 1365)

Euharistija je dakle žrtva jer uprisutnjuje žrtvu križa. Njezin je spomen-čin i primjenjuje njezin plod.

Kristova žrtva i euharistijska žrtva ista su žrtva: „Jedna je naime te ista žrtva, isti koji je tada prinio sebe na križu prikazuje se sada po sluzenju svećenika; razlikuje se samo načinom prinošenja. (...) U ovoj božanskoj žrtvi koja se izvršuje u Misi, sadržan je i nekrvno se žrtvuje isti onaj Krist koji je jedanput sama sebe na krvni način prikazao na žrtveniku križa“ (KKC 1367).

„Euharistija je ujedno i žrtva Crkve. Crkva, koja je Tijelo Kristovo, sudioni-

ca je u žrtvi svoje Glave. I sama biva prinesena zajedno s Kristom. Ona se pridružuje njegovu zauzimanju kod Oca za sve ljude. U Euharistiji Kristova žrtva biva i žrtvom udova njegova Tijela. Život vjernika, njihova hvala, patnja, molitva, njihov rad, sjedinjeni su s Kristovima i s njegovom potpunom žrtvom i tako primaju novu vrijednost. Kristova žrtva prisutna na oltaru pruža svim kršćanskim naraštajima mogućnost da se sjedine s njegovom žrtvom“ (KKC 1368).

I Katekizam Pija X., kad govori o Euharistiji kao žrtvi, na osobit način naglašava da je ona žrtva Novoga zavjeta koju je Krist ostavio Crkvi i koja se razlikuje od žrtve križa po tome što je ova nekrvna, a žrtva je križa bila krvna. Bez obzira na tu razliku, i euharistijska žrtva primjenjuje plodove Njegove muke.

Euharistija obnavlja žrtvu križa i kao takva je stvarna, premda nekrvna, te se može prikazivati za oprostjenje grijeha, bilo da je riječ o živima ili onima koji su u Kristu preminuli, ali se nisu potpuno očistili. Novozavjetni spisi na jasan način govore o Kristovoj mucu kao žrtvi i poistovjećuju Euharistiju – spasonosnu tajnu – s tom žrtvom. Ciprijan npr. koristi vrlo jasnu terminologiju i Euharistiju redovito naziva pravom žrtvom. Za njega Euharistija uvijek predstavlja i Kristovu žrtvu, najsvetiji i najčistiji prinos.

Crkva je primila zapovijed da na euharistijskom stolu slavi sjećanje na Kristovu žrtvu koja obuhvaća tajnu Njegova utjelovljenja i uskrsnuća. Ona je sjećanje na veliku žrtvu, ali sjećanje u skladu s tajnama koje je odredio Krist. Tim imenom se označava posebnost Kristove žrtve u odnosu na druge žrtve; jer dok ukida krvne starozavjetne žrtve, posvećuje i daje snagu svim čistim žrtvama u kojima čovjek prikazuje sama sebe, svoje misli i osjećaje, svoju dušu očišćenu od svakoga grijeha i požude. Vrhunac i model svih takvih žrtava je Euharistija. Žrtva Bogu duh je raskajan, a ostvaruje se tek u kršćanima koji su oslobođeni Kristovom žrtvom, što otvara mogućnost svakom čovjeku da postane čista žrtva Bogu.

Pavao svojim zajednicama predstavlja Euharistiju kao žrtvu po kojoj se u punini ostvaruje istinsko zajedništvo s Gospodinom. Kršćani prikazuju jedinu žrtvu kojom se ostvaruje istinsko zajedništvo s Bogom. Oni, naime, u čaši blagoslovnoj i u kruhu koji lome uživaju na vrlo opipljiv i stvaran način zajedništvo u krvi i tijelu Kristovu. A jedan kruh, tijelo Kristovo, simbol je i zalag jedinstva Crkve jer se jedinstvo postiže upravo blagovanjem toga jednog kruha koji sjedinjuje sve one koji ga blaguju.



Foto ICMM

Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (XIII.)

Gospa ne okuplja ljude oko sebe, već oko Isusa i njegove nazočnosti u Euharistiji, gdje se nalazi izvor svih milosti. Poziv da dolazak na Misu bude radostan zapravo je poziv na izvore međugorske duhovnosti. A oni su svima dostupni u svakom slavlju svete Mise. Jedini je uvjet „dolaziti s ljubavlju“. A s ljubavlju može dolaziti samo onaj tko je svjestan što mu Misa znači.

fra Ivan Dugandžić

Euharistijski Krist – središte međugorske duhovnosti

Susret župe koja je pozvana na obraćenje i onih koji u nju dolaze u potrazi za vlastitim obraćenjem najkonkretnije se događa u okupljanju oko euharistijskog stola i u klanjanju Presvetom oltarskom sakramentu, što je u međuvremenu postalo središtem međugorske duhovnosti. Zato ne čudi što je već treća Gospina poruka župi usmjerena baš na to: Poruka od 15. 3. 1984. upućena je župi okupljenoj na klanjanje: „I večeras sam vam, draga djeco, na poseban način zahvalna što ste tu. Neprestano se klanjajte Presvetom oltarskom sakramentu. Ja sam uvijek prisutna kad se vjernici klanjaju. Tada se dobivaju posebne milosti“. Nbrojeni su hodočasnici posvjedočili istinitost i uspješnost te poruke. U klanjanju Presvetom

oltarskom sakramentu doživjeli su posebnu Isusovu blizinu i snagu milosti.

U gustoj mreži međugorskih molitvenih skupina diljem svijeta, uz ostale oblike pobožnosti, značajno mjesto pripada klanjanju pred Presvetim. Desetak godina nakon što je župu pozvala na klanjanje, obraćajući se sad svim župama po svijetu, Gospa želi dati nov poticaj svim klanjateljima, naglašavajući vrlo emotivno plodove klanjanja i značenje za njihov život: *Draga djeco! Danas vas pozivam da se zaljubite u Presveti oltarski sakrament. Klanjajte se njemu, dječice, u svojim župama i tako ćete biti sjedinjeni s cijelim svijetom. Isus će vam postati prijatelj i ne ćete govoriti o njemu kao nekome koga tek poznajete. Jedinstvo s njim bit će vam radost i postat ćete svjedoci Isusove ljubavi, koju on ima za svako stvorenje* (25. 9. 95.).

Od samog početka, Euharistija je u središtu života Crkve. Sveti Pavao, nazvavši Crkvu slikovito tijelom Kristovim i govoreći o dostojnom slavljenju Euharistije i blagovanju euharistijskog kruha, pita međusobno podijeljene vjernike svoje korinthske zajednice: *Zar nije kruh koji lomimo zajedništvo s tijelom Kristovim? Budući da je samo jedan kruh, mi svi smo jedno tijelo, jer smo svi mi dionici jednoga kruha* (1 Kor 10,16sl). Drugi vatikanski sabor u Euharistiji vidi „izvor i vrhunac cjelokupne evangelizacije“ (PO, 5,2).

Nažalost, to se u životu Crkve poslije Koncila nije potvrdilo. Razvoj je tekao posve suprotno. Euharistijsko slavlje je sve većim prodorom racionalizma u Crkvu osiromašeno za svoju duboku otajstvenu dimenziju, što ima za posljedicu trajno opadanje njegovih sudionika. A klanjanje Presvetom u naj-

većem dijelu Crkve posve je nestalo. Zato je međugorska praksa povratka na izvore doista snažan oblik nove evangelizacije.

Kako sudjelujemo u euharistijskom slavlju?

Ako je Euharistija središte života Crkve, tada pitanje načina njezina slavlja mora uvijek biti aktualno. Slavljenje svete Mise tema je većeg broja poruka. Tako je Gospa, prema svjedočenju vidjelice Marije Pavlović, uz poziv na molitvu, pozvala sve vjernike a posebice mlade na red za vrijeme slavljenja svete Mise (23. 8. 1984.). U to je vrijeme broj posjetitelja večernjoj Misi već bio toliki da je više vjernika bilo izvan crkve nego u crkvi, pa je pitanje reda bilo itekako važno. Nekoliko mjeseci potom, upozoravajući na djelovanje sotone protiv njezina plana, Gospa se žali na loš posjet župljana svetoj Misi: *Draga djeco! Ovih dana sotona se podmuklo bori protiv ove župe, a vi ste se, draga djeco, uspavali u molitvi i nekolicina vas ide na Misu. Izdržite dane kušnje!* (17. 1. 1985.).

Malo potom, uz opći poziv na molitvu, posebno poziva roditelje da djecu šalju na Misu: *Draga djeco! Danas vas pozivam na obnovu molitve u svojim obiteljima. Dragi djeco, potičite najmlađe na molitvu i da djeca idu na svetu Misu* (7. 3. 1985.). Razumije se da je najbolji poticaj djeci primjer roditelja. Po njihovu ponašanju djeca najbolje vide, je li im sveta Misa doista sveta dužnost i potreba za koju su se spremni žrtvovati.

Cilj Gospina poziva jest poboljšati sudjelovanje vjernika u euharistijskom slavlju, učiniti od njega pravi duhovni doživljaj. Zanimljivo, opet su pritom posebno pozvani mladi: *„Draga djeco! Pozivam vas na aktivniju molitvu i slušanje Mise. Želim da vaša Misa bude doživljaj Boga. Želim napose reći mladima: Budite otvoreni Duhu Svetomu, jer Bog vas želi sebi privući u ovim danima kad sotona djeluje!“* (16. 5. 1985.). Za mlade u župi ovo nije samo poticaj, već i posebno priznanje. Ako Gospa njih posebno spominje, znači da na njih posebno računa.

Sveta Misa – radosno slavlje

Posebno svečano i snažno zvuči posljednja Gospina poruka s temom svete Mise upućena župi: *„Draga djeco! Želim vas pozvati na proživljavanje svete Mise. Ima vas mnogo što ste osjetili ljepotu svete Mise, a ima i onih koji nerado dolaze. Ja sam vas izabrala, draga djeco, a Isus vam daje svoje milosti u Misi. Zato proživljavajte svjesno svetu Misu i neka vam bude radostan dolazak. S ljubavlju dolazite i prihvaćajte svetu Misu“* (3. 4. 1986.). Ne može biti jasnije izražen pravi duh međugorske duhovnosti. Gospa ne okuplja ljude oko sebe, već

oko Isusa i njegove nazočnosti u Euharistiji, gdje se nalazi izvor svih milosti. Poziv da dolazak na Misu bude radostan zapravo je poziv na izvore međugorske duhovnosti.

Sama župa i svaki njezin član moraju se trajno vraćati na te izvore i obnavljati se na njima, a oni su svim dostupni u svakom slavlju svete Mise. Jedini je uvjet „dolaziti s ljubavlju“. A s ljubavlju može dolaziti samo onaj tko je svjestan što mu Misa znači. Zajedno s redovitom molitvom, ona je potreba našega duhovnog života. Kao što se naše tijelo hrani redovitim uzimanjem zdrave hrane, tako je i s našim duhovnim životom. Samo ako sam svjestan što mi znači slušanje riječi Božje i blagovanje tijela Kristova, s ljubavlju ću naći vrijeme za odlazak na svetu Misu i ona će biti radostan događaj.

Pritom uvijek treba imati na umu da je to nezaslužan dar koji mogu samo zahvalno primiti ili nezahvalno prezreti. I jedno i drugo ima svoje posljedice. Prvo rađa radošću susreta s euharistijskim Gospodinom, a drugo osjećajem krivnje i prazninom srca. Brojni su hodočasnici prvih godina naglašavali kako je na njih najsnažniji dojam ostavljao primjer župljana koji su ostavljali poljske radove kako bi mogli sudjelovati na večernjoj Misi. I u promijenjenim uvjetima života svjedočenje radosnog sudjelovanja u Misi ostaje trajni dug župe Gospi i hodočasnici.

Euharistiju treba svjedočiti

A da su mladi iz župe, a s njima i brojni drugi, u velikom broju poslušali Gospin poziv, posebice svjedoče njihova masovna molitvena okupljanja na prijelazu iz stare u novu godinu i za festival mladih početkom kolovoza, po čemu je Međugorje odavno prepoznatljivo u svijetu. U središtu i jednog i drugog okupljanja jest upravo euharistijski Gospodin u slavljenju svete Mise kao i u klanjanju Presvetom oltarskom sakramentu. Dok se diljem svijeta stara godina ispraća i nova dočekuje katkada vrlo raskalašenim oblicima slavlja, tisuće mladih taj prijelaz u Međugorju slavi u najužem sjedinjenju s euharistijskim Gospodinom. Dok na vrhuncu ljetnih vrućina mase turista traže osvježanje negdje uz more, jezera i rijeke, ti isti mladi u Međugorju svjedoče svoju glad i žeđ za euharistijskim Kristom.

Spomenute poruke Gospa je dala u vrijeme kad u župi još nije bilo nikakva traga današnjim brojnim hotelima, pansionima, restoranima, suvenirnicama, svemu onom uz što je danas vezan najveći broj župljana i od čega žive. Jedini pravi radovi bili su oni na polju, pa su ti radovi služili mnogima kao isprika za nedolazak na Misu. Zato sljedeća poruka zvuči kao blagi prijekor takvima, ali istodob-

no i pohvala onima koji, unatoč svim poslovima, znaju naći vremena za ono najvažnije, za Misu: *„Draga djeco! Želim vam reći da je ovo vrijeme napose za vas iz župe. Kada je ljetno, kažete da imate mnogo posla. Sada nema posla na njivama: radite na sebi osobno! Dolazite na Misu, jer ovo je vrijeme darovano vama. Dragi djeco, ima dosta onih koji dolaze redovito unatoč nevremenu, jer me vole i žele na poseban način pokazati svoju ljubav. Od vas tražim da iskažete ljubav dolaskom na Misu, a Gospodin će vas nagraditi obilno“* (21. 11. 1985.).

Swjedočenje u drukčijim okolnostima

Danas su radovi na polju svedeni na najmanju moguću mjeru, ali su prevladali radovi oko prihvaćanja i ugošćivanja hodočasnika. Polazeći od toga, mnogi župljani kažu da nemaju vremena za Misu i molitvu. No i u tome poslu postoji zimsko razdoblje kada je hodočasnika vrlo malo i kad bi se obitelji mogle i morale više posvetiti svome duhovnom životu. U protivnom riskiraju da sva njihova trka oko zarade ne bude blagoslovljena, da izgube mir, radost i sreću u obitelji, što se ne da ničim platiti. A što tek reći za one koji svojim zaposlenicima ne ostavljaju ni minimum vremena da barem nedjeljom i svetkovinom mogu otići na Misu?

Još jednom je Gospa osjetila potrebu da župu podsjeti kako je živo sudjelovanje u svetoj Misi važno za ostvarenje zadaće koja je župi namijenjena: *„Draga djeco! Želim vas pozvati na življenje svete Mise. Ima vas mnogo što ste osjetili ljepotu svete Mise, a ima i onih koji nerado dolaze. Ja sam vas izabrala, draga djeco, a Isus vam daje svoje milosti u Misi. Zato živite svjesno svetu Misu i nek vam bude radostan dolazak. S ljubavlju dolazite i prihvaćajte svetu Misu“* (3. 4. 1986.).

Euharistija se doista može smatrati srcem i glavnim izvorom dubokog doživljaja u sklopu međugorske duhovnosti. Večernja Misa namijenjena svim hodočasniciima upečatljiv je svakidašnji doživljaj ne samo zbog velikog posjeta hodočasnika, već još više zbog intenzivnog sudjelovanja. Iako su sve jezične skupine tijekom dana već slavile Euharistiju na svome materinjem jeziku, velika većina hodočasnika dolazi i na večernju Misu, iako znaju da će na svome jeziku moći čuti samo evanđelje. K. Knotzinger o tome kaže: „Posebno je dojmiv nepregledan molitveni žar, koji se mnogostruko očituje. Ponajviše se pokazuje u sklopu slavlja sv. Mise... Sudjelovanje je živo i izražajno.“ Na večernjoj Misi uvijek se ostvaruje nešto od onog dubokog duhovskog iskustva, kad okupljeno mnoštvo iz raznih naroda u Jeruzalemu čuje apostole kao da govore njihovim materinjim jezikom te zajedno s njima slave Boga (usp. Dj 2).

Rijeka još uvijek teče

Fra Janko Bubalo (Turčinovići, 31. siječnja 1913. – Humac, 21. veljače 1997.) vrsni je hrvatski pjesnik i pripovjedač te autor dviju knjiga o ukazanjima Kraljice Mira u Međugorju. Knjiga *Tisuću susreta s Gospom u Međugorju – O svojim iskustvima govori vidjelica Vicka*, nastala je za njegovih redovitih dolazaka i razgovora s vidjelicom. Fra Janko je godinama svakodnevno dolazio skupa s fra Stankom Vasiljem, fra Lukom Sušcem i fra Vinkom Dragičevićem („Humačka četvorka“) i svakodnevno ispovijedao prije večernje Mise. Knjiga *Tisuću susreta s Gospom u Međugorju* prvotno je objavljena na talijanskom te u nekoliko mjeseci doživjela više izdanja, a prvi primjerak knjige darovan je Ivanu Pavlu II. Društvo hrvatskih književnika, kojega je fra Janko, kao prvi svećenik članom postao 1987., priprema znanstveni skup u povodu stote obljetnice njegova rođenja, a mi donosimo završni tekst iz knjige *Tisuću susreta s Gospom u Međugorju*.

Janko Bubalo

Ako se događaji u Međugorju uzmu kao činjenica, jedna od najočitijih njezinih potvrda bila bi rijeka hodočasnika koja je – uza sve neprilike i poteškoće – tu bujno potekla već trećega (a posebno četvrtoga) dana Gospinih ukazanja. Već toga dana sabralo se tu nekoliko tisuća hodočasnika ili (barem) radoznalaca. Ta rijeka, iako pomalo valovito, još uvijek teče, bez zaustavljanja, samo što iz dana u dan postaje sve raznobojnijom.

Hodočasnička se rijeka stalno obnavlja i mijenja

Mislim da se više ni jedan kontinent ne može „pohvaliti“ da se odupro silini toga tajanstvenog poziva. Nitko nikada ne će moći pravo protumačiti tu više nego milijunsku povorku od bogalja i siromaha do ponajboljih znanstvenika, osim da prizna da je SVE to vječni „Režiser“ (kako on to zna) zaista nadahnuto „režirao“. Baš zato se tu sve to jače osjeća duh ljudskoga bratstva i zajed-

ništva kakvo se ovoga časa (možda) nigdje ne osjeća. Ono zrači iz zanosnog pjevanja i iz toplih ljudskih pogleda. To je doista pravi znak ljudskog raspoznavanja. Rijetko je tko odatle odlazio a da nije nešto doživio i ponio u svome srcu barem kao znak čuđenja, ako ne i radovanja. A „stablo se po plodu poznaje“ (Mt 7,16).

Hodočasnička se rijeka stalno obnavlja i mijenja. Uz kolone autobusa i automobila mijesale su se legije pješaka koji su se, pješakeći i po nekoliko dana, pojedinačno i u skupinama, često i bosonogi, moleći i pjevajući na putu mijesali i mimoilazili, s mirom i radošću na licima koji usrećuju...

Bilo je tu i mlađih i starijih suputnika! A mnogi su od njih, iako su izgledali poput huligana s bradom, u otrcanim trapericama, sabrano molili i pjevali smiješeći se svojim suputnicima koje nikada do tada nisu vidjeli, a vjerojatno ih više nikada ne će ni susretati na svom putu. Ali susret u sjeni „Oca utjehe“ lako se ne zaboravlja!

Bio je to i znak raspoznavanja! Zato se nitko na tim susretima ne svađa niti prepire. Znalo se tu naći uz uzane seoske uličice i po dvije tisuće autobusa i automobila, a da nitko nikom nije smetao niti se tko uznemiravao zbog nezgoda na koje se pri tomu nužno nailazi. Svi su prisutni i u tomu vidjeli znak pomirenja na koje je Gospa pozivala i još uvijek poziva.

Mnogi postaju spremniji služiti čovjeku

Tako su to vidjela i trojica svećenika – propovjednika koji (ne baš tako davno) stigoše ovamo obilazeći svijetom i propovijedajući o zajedništvu Boga s čovjekom u nadi koja ne vara (Rim 5,5). Iako je jedan od njih došao iz Japana, drugi iz Australije, a treći iz Sjedinjenih Američkih Država, sva su trojica jedno-

glasno rekla da su bili upravo zaneseni zanosom Božjega naroda koji je u Međugorju molio i pjevao pod bremenom križeva što ih svatko nosi. Naravno, u Međugorju se nisu sabirali samo „sveti“, nego su dolazili i „... samoživi, lakomi, umišljeni, oholi, psovači, nezahvalnici, bezvjernici, nepomirljivi, klevetnici, razuzdani, izdajnici, naduti i...“, o kojima već sveti Pavao piše svomu „ljubljenom sinu“ Timoteju (2 Tim 3,2s). Ali golem broj i njih odlazio je drugačiji nego je došao. Mnogi od njih postajali su spremniji na službu čovjeku, na što međugorska poruka također poziva. Za ovo svjedoči stotinjak svećenika koji se već više od devet stotina dana tu izmjenjuju čekajući one koji (i ne znajući pravo kako i zašto) nekako u dnu svoga bića zažele da se u Bogu sa sobom susretnu i u njemu smire...

I to je baš glavni oslonac dobronamjernima da povjeruju u posebnu Božju i Gospinu prisutnost u Međugorju. Jer drugih (osim posebno „nečistih“) razloga za dolazak nije ni bilo. Tu se nije dolazilo, niti se sada dolazi, iz nekih pomodno izletničkih pobuda. Neka to barem donekle osvijetli ova sitnica. Ovdje se ni pred crkvom ni u njezinoj blizini nije nikada dosada prodala niti jedna čaša obične vode (da o nekim sladonapojnicama i ne govorim). A jezik i srce je i te kako za kojom kapljicom čeznulo, osobito za onih pretoplih ljetnih dana kad su tisuće u crkvi i pred crkvom satima stajale, pjevale i molile, a da to nisu smatrale nekom kaznom. Posebno se to teško osjećalo na dan napornoga besputnog uspona na Križevac dok se rijeka od 100 i više tisuća starih, nejakih i mladih pjevajući i moleći, uz usputni „Križni put“, strpljivo do križa uspinjala...

Mnoge su oči progledale, mnoga se srca očistila...

A zato bi, kad bi znao kako će, rado svjedočio velik broj i onih koji, kako već reko, nisu pravo znali zašto se tu nadoše. Njihovo svjedočanstvo bilo bi snažnije i jasnije nego dvije-tri stotine zabilježenih iskaza onih koji glasno i jasno sa zanosom pripovijedaju o svojim ozdravljenjima. Među ovima je bilo i takvih koji su se po tri-četiri puta tu našli, a da nisu pravo znali što ih to ovamo zove i gura. Nije to bila vjera, jer su je takvi već odavno „izgubili“, a nije ni nada, jer ona se nije imala na što osloniti. Ipak se odlazilo u Međugorje. I konačno se u mnogima slomio žilavi zastor podijeljenosti u čovjeku.

Uz to je nastajala borba koju donekle znaju samo oni koji su je proživljavali i oni s kojima su je u pokajničkom susretu s pravom iskrenošću htjeli dokrajčiti. Borba se, naravno, nije uvijek jednako završavala. Trebalo se odlučiti: ili dalje gristi gorki kruh vlastite frustracije ili se vratiti Izvoru koji smiruje i usrećuje... A i Zao se duh, kako slikovito pripovijeda Mirjana (kao ono u borbi za biblijskog Joba), silovito upleo u borbu za osvajanje čovjeka i svijeta.

U svijetu u kojemu su majčinske utrobe postale stratišta, a obiteljski domovi prazne ulice gdje se djeca gube, nastala je borba (i ona još uvijek traje) kakva se na ovome planetu nije do sada vodila. Sotona se služio novovjekim sredstvima kojima vodi ljudska srca u sva sumračja, a mnoga čak u sumrak egzistencijalističkoga ponora u kome je jedina vrijednost beznadnost. Razumljivo je da se ne gube svi u tome ponoru. Dok o tom razmišljam, još mi se uvjerljivijima čine Mirjanine riječi koje joj je Gospa u tom smislu govorila i tumačila. Bio je stoga, ljudski rečeno, zadnji čas da se Gospa u tu borbu što otvorenije umiješa. Ona se i umiješala i nije ostala bez „plijena“. Mnoge su oči progledale, mnoga se srca očistila, ali ih je mnogo ostalo i nasred puta... Bog ljudskoj slabodnoj volji ne čini nasilja.

Gospa je ovdje da pomogne čovjeku da se pronade i u Bogu smiri

Međutim, barem su neku utjehu doživjeli svi oni koji su je tu iskreno pokušavali naći. Doživjeli su je čak i inovjernici koji su prelazili i po pet-šest stotina kilometara da se tu nađu i nekako rasterete od svojih jada. Tko bi sada mogao izbrojiti sve one koji su tu „u nadi protiv svake nade povjerovali“ (Rim 4,18) u svoje iznabljenje!?

Hodočasnička se rijeka stalno obnavlja i mijenja.

Uz kolone autobusa i automobila mijesale su se legije pješaka koji su se, pješakeći i po nekoliko dana, pojedinačno i u skupinama, često i bosonogi, moleći i pjevajući na putu mijesali i mimoilazili, s mirom i radošću na licima koji usrećuju...

Tako je to bilo, a i sada to tako biva, jer Gospa je baš zato tu da pomogne čovjeku da se pronade i da se smiri u Bogu koji jedini dariva čovjeka mirom što mu ga svijet ne može dati (Iv 15,27).

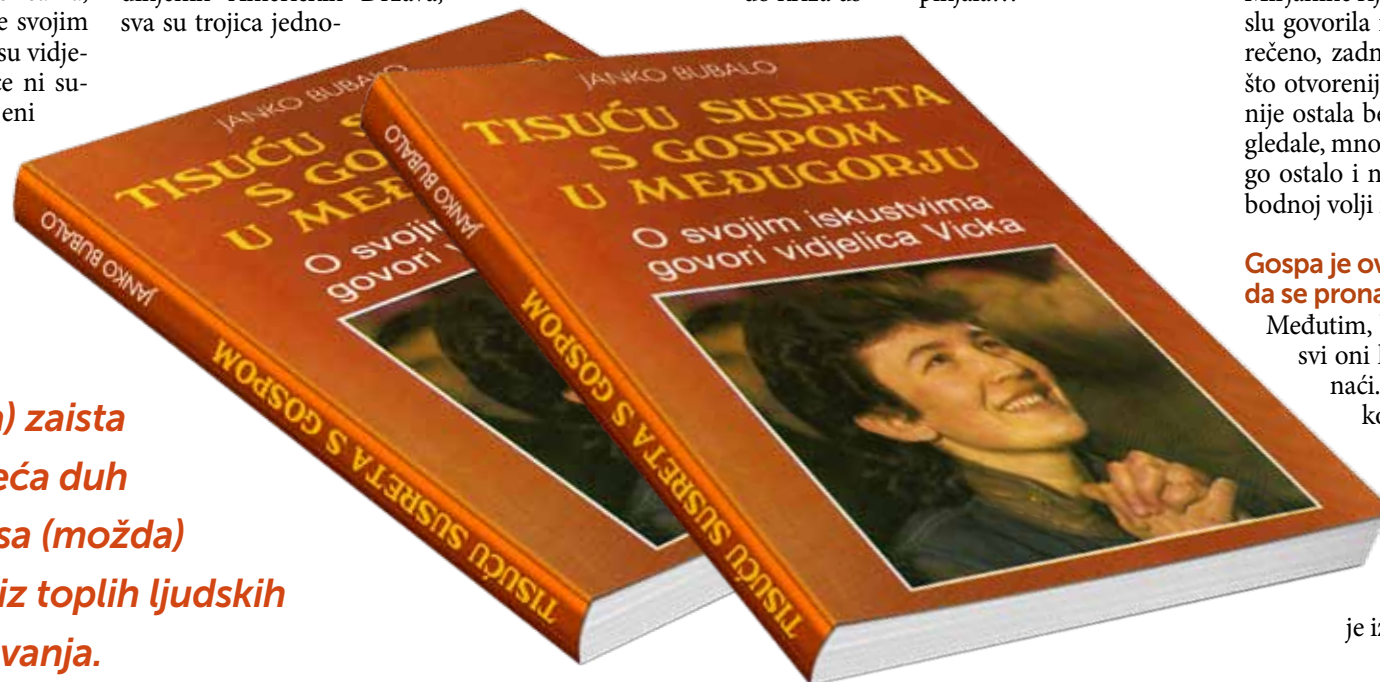
Tako hodočasnička rijeka u Međugorje još uvijek teče i uza sve (čak i nevjerojatne) poteškoće ona postaje sve stalnija i bujnija, a u isto vrijeme mirnija i čistija. Za njezin svršetak zna samo Sveznajući koji njome i upravlja.

Nekako tako ju je dovidio i jedan od najpoznatijih naših psihijatarata i parapsihologa, mariborski sveuč. prof. dr. Ludvik Stopar koji je međugorske događaje nakon višednevnog proučavanja nazvao PRSTOM BOŽJIM koji opominje i usmjerava... I ne će biti lako onomu tko pokuša tu rijeku nasilno prekinuti ili uprljati!

Zli duh nastoji ovu rijeku barem zamutiti. Samo, previdio je ovoga časa da će taj izvor, ako je od ljudi, sam od sebe presahnuti, a ako je od Boga, nitko ga ne će moći uništiti (Dj 5,39). Zato se i ja radosno u toj rijeci utapam i radujem se svima koji se jednom u toj rijeci nađu, jer tu Crkva ovoga časa moli zaufanije nego (možda) i u jednom drugom kutku zemlje. To me hrabri da se (možda i „protiv svake nade“) nadam.

A rijeka sve raznobojnija i sve snažnija biva...

Preuzeto iz: Janko Bubalo, „Tisuću susreta s Gospom u Međugorju“, Jelsa, 1985.



Iza svjetske ekonomske krize stoji kriza vrijednosti i vjere

Kako predviđa rasporedba Godine vjere, posebni marijanski dani bit će 12. i 13. listopada 2013., prigodom spomendana Gospe Fatimske. U Rimu je, prigodom dolaska slike Gospe Fatimske koja hodočasti svijetom, i relikvija blaženika Francesca i Jacinte, u svibnju 2012. predsjednik Papinskoga vijeća za promicanje Nove evangelizacije, mons. Rino Fisichella, slavio sv. Misu u crkvi Santa Maria delle Grazie alle Fornaci.



Mons. Fisichella u propovijedi je, između ostaloga, naglasio da iza sadašnje ekonomske krize stoji kriza vjere. O svemu tome s mons. Fisichellom razgovarao je Massimiliano Menichetti, novinar Radio Vatikana, a razgovor je objavljen i na stranicama Papinskoga vijeća za promicanje Nove evangelizacije.

Iza sadašnje ekonomske krize stoji kriza vjere...

Mons. Rino Fisichella: Kriza vjere je ono što najviše zabrinjava. To je, kao što obično kaže papa Benedikt XVI., dramatična kriza. Nažalost, ta je kriza sa sobom kao posljedicu donijela duboku nesigurnost u samoga čovjeka. Ako donosi nesigurnost u samoga čovjeka, kriza se time još više produbljuje i očituje u onim oblicima ravnodušnosti i individualizma često prisutnim u modernom društvu iz kojih se, nažalost, ne mogu isključiti različiti oblici cinizma koji su, nemajući u sebi nikakav moralni kriterij, doveli do velike financijske i ekonomske krize koja glode cijeli svijet.

U tom kontekstu, sljedećeg listopada će se otvoriti Godina vjere i biskupska Sinoda koja će za temu imati Novu evangelizaciju. Koji je izazov?

R. F.: Po mome mišljenju, izazov će biti upravo razumjeti da postoje koncentrični krugovi, da tako kažem, prema kojima treba usmjeriti pozornost Nove evangelizacije. Nama kršćanima je to trajna poruka, a tako će biti i u Godini vjere, da sebi posvijestimo odgovornost koju imamo kao vjernici, da probudimo u sebi vjeru, ali i da produbimo osjećaj da smo duboko u sebi evangelizatori. Nadalje, sljedeći krug, malo veći, je taj da se obratimo svima onima koji su, nažalost, postali ravnodušni, koji su postali agnostici, koji olako kažu „kršćanin sam, ali ne praktični vjernik“ a pritom nisu ni svjesni velike kontradikcije, paradoksa u takvom izričaju, jer kršćanin je po svojoj naravi onaj koji sudjeluje, koji živi od života kršćanske zajednice, od života Crkve. Treći krug, ako ova dva prethodna sazriju u svijesti i odgovornosti, namijenjen je onima koji su najudaljeniji, ali koji možda još žele pronaći osobe koje su sposobne navijestiti ljubav Božju.

Naglasili ste da „nismo slučajno“ kršćani. Što to znači?

R. F.: Prije svega je aktivnost milosti Božje koja u nama djeluje. Ne zaboravimo, ako smo kršćani, kršćani smo zato jer nam Crkva prenosi vjeru, naši roditelji su nam je prenijeli. „Nismo slučajno“ znači da, s jedne strane, trebamo biti zahvalni milosti Božjoj koja nas je izabrala, odabrala nas za ovo veliko poslanje, a s druge strane jednako tako trebamo biti zahvalni onima koji su nam vjeru prenijeli. To nam treba postati upozorenje koje izražavam ovim riječima: Hoće li ovaj naraštaj, moj naraštaj, vaš naraštaj, biti sposoban prenijeti vjeru onima koji dolaze poslije nas?

U svojoj propovijedi, ispred slike Gospe Fatimske, potvrdili ste da nas Gospa poziva ostati pogleda čvrsto uperena u Krista. Je li to smisao ovoga marijanskog mjeseca, fatimskih ukazanja?

R. F.: Često se iz Fatime sjećamo samo onih izričaja koji se odnose na Fatimske tajne, ali Fatima nosi i jednu eksplicitnu poruku, a to je poziv na pokoru, odnosno poziv na obraćenje. Ne zaboravimo da se prve Isusove riječi, navještaj Isusov, prva Isusova propovijed odnose upravo na ovu važnu temu: „Obratite se i vjerujte evanđelju“. Dakle, poruka koju Djevica daje u Fatimi nosi nas u samo srce evanđelja. Nadalje, kad je Gospa tražila od troje pastira u Fatimi da daruju vlastiti život, i od nas traži da budemo svjesni velikog izabranja, što smo kršćanske vjere, a to znači u punini preuzeti odgovornost da budemo navjestitelji evanđelja. Ne zaboravimo da je to navještaj koji nije uvijek jednostavan, i nije lagan, nadasve u različitim svjetskim okolnostima danas, ali je to poziv koji nas vodi navijestati nadu, navijestati ljubav. Jednako tako, ne zaboravimo da se u nekim dijelovima svijeta i danas od kršćana traže različiti oblici mučeništva.

Prevela Marija Dugandžić

Hoće li nam nova godina biti nova?

Velika je milost vjere kad čovjek ne čeka izvanredne znakove Božje ljubavi i milosrđa, nego ih otkriva u svakidašnjem životu, na svakom koraku, te se raduje i zahvaljuje Bogu i s Bogom surađuje.

Priredio fra Marinko Šakota

Fra Slavko je tvrdio da je zanimljivost Međugorja u doživljaju novoga. Ista je Božja riječ koju čujemo u Međugorju ili u nekoj crkvi drugdje u svijetu, ali u Međugorju i na nekom drugom mjestu ne doživljavamo je isto.

„Poziv na obraćenje je od početka međugorskih događaja... jedna od prvih i glavnih poruka koje nam je Marija uputila. Ako je došla kao Kraljica Mira, onda i nije ništa drugo mogla reći osim ono što su svi proroci govorili i što je njezin sin Isus rekao na početku svoga javnoga djelovanja: Obratite se i vjerujte evanđelju! Taj isti poziv mora odjekivati u svakom naviještanju riječi Božje i zacijelo odjekuje. Iako je poziv isti i mora biti isti kod svakoga koji naviješta evanđelje, ipak se u Međugorju ovaj poziv ostvaruje na jedan poseban način. To potvrđuju mnoštva vjernika koji se svakodnevno okupljaju sa svih strana svijeta. Ništa, dakle, novo u naviještanju, ali u događanju je ipak nešto posve novo. I to je ta snaga međugorskih događanja i njihova privlačnost i ne može se protumačiti bez Gospine posebne nazočnosti.“

Svakidašnja molitva (jutarnja, večernja, prije i poslije jela), krunica, sveta Misa i Božja riječ ponekad se čovjeku učine nezanimljivima, dosadnima pa postane zainteresiran samo za senzaciju.

„Veliki problem za duhovni život, ako ne i njegovu smrt, doživljava onaj čovjek koji reagira još samo na čudo, koji prije velikoga čuda ništa novo ne otkriva, a od velikih čudesna se ne može živjeti.“

Dospije li čovjek u takvo stanje duha kada mu sve postane bezbojno i monotono, a on sam beživotan, nezadovoljan i neučinkovit, prije ti mu ili duhovno stagniranje ili čak umiranje.

„Često se čuje prihvaćeno mišljenje: Ništa novo pod suncem! To može ali i ne mora biti istina. Ako je to istina za nečiji život i odnose s ljudima i stvarima, onda to znači zapravo prestanak života, smrt. Čovjek kojemu više ništa nije novo, mrtav je čovjek, a život mu je postao težak, ako ne i nemoguć.“



Foto: ICM

Važno je znati da novo postoji i da ga je moguće prepoznati.

„Istina je, nema ni novoga sunca ni mjeseca, ni zvijezda ni mora, niti među živim stvorenjima novih vrsta, ali ipak nešto može, odnosno mora biti novo ako želimo živjeti život.“

Što je to novo?

„To novo je svakidašnji novi odnos prema ljudima, stvarima i događajima. Tko svakim danom ne uđe u novi dan, tko u susretu s ljudima nanovo ne susreće ljude, taj je prestao stvaralački živjeti i zaista mu je teško, dosadno i svakodnevno mora tražiti sve jače poticaje da bi mogao preživjeti.“

Potrebno je samo da budemo dovoljno budni i otvoreni za prepoznavanje čudesnoga.

„Velika je milost vjere kad čovjek ne čeka izvanredne znakove Božje ljubavi i milosrđa, nego ih otkriva u svakidašnjem životu, na svakom koraku, te se raduje i zahvaljuje Bogu i s Bogom surađuje.“

Primjer osobe koja uvijek na nov način pristupa novom vremenu je Marija, Kraljica Mira.

„Novo vrijeme za Mariju nije vrijeme do kojega je pokušavala djelovati, nego novi poticaj za nove napore. Za nas osobno to također treba biti novi poticaj, da s novim oduševljenjem prihvatimo sve poruke, odnosno evanđelje te da s ljubavlju prema sebi samima, prema Mariji i prema Bogu novo vrijeme primimo kao dar i živimo kao dar!“

Gospina ukazanja samo nastavljaju logiku i smisao Božjega utjelovljenja i Presvetoga Trojstva

Naš je sugovornik prof. dr. Ivica Raguž, profesor dogmatske teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te glavni i odgovorni urednik teološkoga časopisa „Diacovensia“ i hrvatske redakcije Međunarodnoga teološkog časopisa „Communio“.

Priredio Krešo Šego

Poštovani prof. Raguž, čitajući neke od Vaših tekstova uočava se da ste otvoreni Gospinim ukazanjima. Stoga Vas na početku ovoga razgovora želim upitati koliko takvoj otvorenosti doprinosi dogmatska teologija, koju predajete studentima?

Dogmatska teologija bavi se „dogmama“, dakle načelima, temeljima kršćanske vjere, a to su ponajprije Božje utjelovljenje u Isusu Kristu i Presveto Trojstvo. „Dogmatsko“ kršćanske vjere jest činjenica Božje objave u Isusu Kristu kojom nam se razotkriva otajstvo Božjega života, koji je život ljubavi, a time i događanje trojstvenih odnosa ljubavi Oca, Sina i Duha Svetoga. Te dvije temeljne dogme kršćanske vjere donose nam nešto što „oko nije vidjelo i uho nije čulo“, da parafraziram sv. Pavla. Dakle, dogodilo se nešto što čovjek nije mogao ne samo domisliti, nego ono o čemu nije mogao ni sanjati, nešto nemoguće, a to je da Bog želi i može postati čovjekom i da je Bog u sebi ljubav, sada postaje mogućnost i stvarnost. Time sada postaje razvidno na koji način dogmatska teologija doprinosi otvorenosti za Gospina ukazanja. Jer, Gospina ukazanja, koja se obično događaju na „nemogućim mjestima“ (neznatna mjesta), uvijek su neočekivana, nezamisliva, upravo „nemoguća“ za čovjeka. Dakle, Gospina ukazanja samo nastavljaju logiku i smisao Božjega utjelovljenja i Presvetoga Trojstva: „nemogućnost“ postaje stvarnost. Dakako, mogli bismo još nadodati, a što ovdje sada ne možemo dalje razviti, te dvije temeljne dogme kršćanske vjere progovaraju o Bogu koji je ljubav, koji dakle izlazi iz sebe, brine se konkretno za čovjeka. A što drugo izriču Gospina ukazanja ako ne „konkretnoga Boga“, Boga koji ne napušta čovjeka i koji se brine za njega u svakome povijesnom razdoblju.



Neka od Gospinih ukazanja i te kako su utjecala na Crkvu, primjerice ukazanja u Guadalupi, nakon kojih se bilježe obraćenja milijuna. Ili ukazanja u Lurdu i Fatimi, koja se događaju u prijelomnim vremenima. S Vašega motrišta, u čemu je nezaobilazna važnost Gospinih ukazanja, što ona mijenjaju?

Prvo, Gospina ukazanja uvijek iznova mijenjaju našu sliku o Bogu. Mi uvijek na neki način želimo „drugotnoga Boga“, Boga koji je dalek. Mi Boga proglašavamo neizrecivim i nepoznatljivim, kako ne bismo imali posla s njim. No, u Isusu Kristu Bog nam je malo pobrkao račune. Postao je „ne-drugotni Bog“, bliski Bog, Bog koji je ušao u povijest, koji nas zbunjuje, stavlja u krizu, ne da nam mira. Gospina ukazanja donose upravo takvoga,

„ne-drugotnoga“, bliskoga Boga. Drugo, Gospina ukazanja posvećuju vjernicima da se do Isusa Krista može doći jedino po Mariji. Stav vjere, želi li biti istinski, treba biti Marijin, marijanski stav vjere. Time se podrazumijeva Marijina poslušna predanost Bogu, strast za Boga. Marija nije samo govorila „o“ Bogu, nego je govorila „s“ Bogom te tako nama kazivala i danas kazuje Boga. A mi? Mi danas previše govorimo „o“ Bogu, jer smo izgubili marijansku pobožnost. Vjera nam je postala prehladna, objektivizirana, distancirana.

Jednom ste prigodom napisali da teologija danas nije zainteresirana za Mariju. Kako se to dogodilo i koliko to šteti vjerskom životu kršćana, pogotovo što je Marija Majka Crkve?

Mnogo je razloga za krizu marijanske pobožnosti i duhovnosti. Primjerice, racionalizacija modernoga doba ostavila je traga i na vjernicima. I teologija i duhovnost su se olako povele za racionalističkom slikom svijeta, pokušalo se racionalizirati i samoga Boga. Nije čudo da u takvu ozračju marijanska duhovnost nije imalo puno šanse. Ona se shvaćala antiracionalnom. Drugi pak uzrok krize jest i neosoban odnos prema Kristu. Krist se počeo shvaćati kao ideja, projekt, vizija kojom se mijenja svijet, ali koji je prestao biti osoba, s kojim se više ne ulazi u odnos. Ili, drukčije rečeno, Krist je prestao biti Bog, postao je običan čovjek (revolucionar, buntovnik, šarmer itd.). A posve je očito da za takvog, „običnog čovjeka“ majka nije bitna. Naime, gdje je Krist običan čovjek, tamo Marija prestaje biti Bogorodica, a time i mjerodavna za odnos s Kristom. To sve pokazuje da je kriza marijanske pobožnosti zapravo kriza vjere u Isusa Krista kao Boga.

S druge strane, svjedoci smo da su marijanska svetišta posjećenija nego ikada? Bogu hvala da je tako. „Sensus fidelium“, duhovni „osjećaj vjernika“ ipak je jači od najrazličitijih pomodarstava u teologiji i duhovnosti. Vjernici ipak žele Gospina Isusa Krista, a to znači Bogo-čovjeka, Boga bliskoga čovjeku, Boga koji djeluje i s kojim se ulazi u najosobniji odnos.

Glede Gospinih ukazanja, ni u naše vrijeme Nebo nas nije zaboravilo: iste godine, 1981., Gospa se ukazala u Kibehu u Ruandi i u Međugorju. Kako čitate te znakove Neba, što nam žele kazati?

Za mene su to veliki znakovi Božje ljubavi prema čovjeku. To su jako mali, neznatni znakovi Neba, ali znakovi koji pokazuju da je zemlja i dalje otvorena Nebu, da je Nebo i dalje otvoreno za čovjeka. U tom smislu to su veliki znakovi nade za čovjeka: unatoč svim nedaćama ovoga života, čovjek nije sam, ne mora očajavati, s Gospom već sada može živjeti Nebo.

Glavne su poruke Kraljice Mira mir, vjera, obraćenje, molitva i post. Raščlanjujući ih jednu po jednu u svjetlu Svetoga pisma i nauka Crkve, koliko su poruke poziv upravo nama danas?

Zadržao bih se samo na jednoj riječi koju ste spomenuli, a to je obraćenje. To nam danas nedostaje. Danas vlada prevelika inflacija govora o iskustvu, doživljaju. A vjera prvotno nije iskustvo i doživljaj. Ona je poslušnost koja zahtijeva obraćenje, obrat vlastitoga mišljenja, djelovanja, a time i krizu, prekid naših iskustava i doživljaja. Inače će nam se dogoditi da u vjeri imamo posla s našim bo-

Danas vlada prevelika inflacija govora o iskustvu, doživljaju. A vjera prvotno nije iskustvo i doživljaj. Ona je poslušnost koja zahtijeva obraćenje, obrat vlastitoga mišljenja, djelovanja, a time i krizu, prekid naših iskustava i doživljaja.

gom i bogovima, s kumirima, a ne s Bogom Isusa Krista. Iskustvo i doživljaj u tom su smislu uvijek drugotni, oni slijede iz poslušnoga obraćenja vjere. Zato možemo biti zahvalni Bogu što nam Gospa posvećuje tu tako važnu dimenziju vjere.

Koliko god ne željeli biti pesimisti, bje-lodano je da živimo u vremenu krize društva i krize vjere. S jedne strane, svjedoci smo sve većega broja nezaposlenih, dakle siromašnih ljudi, i s druge strane, crkva sve manje ispunjenih vjernicima. To kao da ide jedno s drugim, premda kriza vjere zahvaća i one najrazvijenije. Što se događa?

Prvo treba imati na umu da se takva situacija ne odnosi na cijelu Crkvu. Crkva nikad nije bila življa negoli sad u Africi i u Aziji. Crkve su sve punije i punije. To spominjem da ne zapadnom olako u određeni eurocentrični pesimizam s obzirom na Crkvu. Također treba reći da ni prijašnja vremena nisu bila bolja za vjeru, samo što ih mi zaboravljamo. Primjerice, danas se više ide u crkvu negoli prije 50 godina, a isti je slučaj bio i u 19. stoljeću kad su se crkve u gradovima odjednom ispraznile. Dakle, želim samo reći da trebamo biti oprezniji kad govorimo o našem dobu kao posebnom dobu krize. Ili drukčije rečeno, kršćanska je vjera uvijek u krizi. Uvijek će biti onih koji će se povesti i zavesti duhom vremena, njegovim najrazličitijim ponudama. Ali uvijek će biti i onih koji će poput Gospe pružati otpor duhu mediokriteta, banalnosti, koji će poput Gospe biti otvoreni za Boga.

Preko trideset i jednu godinu mnogi, i to iz svih krajeva svijeta, u Međugorju pronalaze vjeru: ispovijedaju se nakon više desetljeća, ponovno počinju redovito ići u crkvu, odvajaju vrijeme za klanjanje Presvetom, uče moliti i postiti... Što je temelj te promjene u čovjeku?

Mogu samo reći s Pascalom: „Čovjek beskonačno nadilazi samoga sebe.“ Dakle, ništa čovjeka ne može zadovoljiti osim beskonačnosti, a to je Bog. Neprestana hodočašća u Međugorje svjedoče o toj tako jednostavnoj, a opet o tako najstvarnijoj činjenici.

Pojedinci, kritizirajući Međugorje, tvrde da je u središtu Marija, no Gospa nas u porukama stalno poziva na molitvu i obraćenje jer nas želi voditi svome Sinu Isusu. Zapravo, to je sržno u porukama. Kako biste im odgovorili?

Uvijek se začudim tim kritikama. Dakako, postoje i zloporabe marijanske pobožnosti. Ali, ukoliko se zbog tih istih olako i kritizerski odbacuju Gospina ukazanja u Međugorju, to samo svjedoči o već spomenutoj pogrešnoj racionalizaciji vjere. Tobože se brani vjera, ali se zapravo radi protiv same vjere. A Bog se začeo i rodio zahvaljujući Marijini poslušnom pristanku, njezinom „fiat“. I ako želimo da se i danas Bog „začne“ i „rodi“ u nama, ima li onda boljega uzora i boljega puta od Blažene Djevice Marije? Sigurno nema. Posebno mi, svećenici, biskupi, dakle crkvena hijerarhija kao takva trebali bismo biti otvoreniji za „ženski duh“, za Marijin Duh.

Profesor ste teologije i svećenik. Oslanjate li se na Gospine poruke u svom pozivu? Odnosno, koliko Vam znače u osobnom životu?

Rado čitam poruke. Gospin zagovor pomaže mi i daje nadahnuće da svoje svećeništvo živim mistično, kao duhovno zaručništvo: sebe shvaćam kao „duhovnu zaručnicu“ u odnosu s Kristom kao „duhovnim zaručnikom“. Znam da će to mnogima zvučati gnječivo i ženskasto. No, ipak mislim da se samo na takav marijanski način može istinski živjeti svećenički poziv, da se svećenički poziv ne pretvori u puko zanimanje i posao.

I na koncu, značenje Gospinih ukazanja u Međugorju za današnji svijet?

Završio bih s Pascalom koji je jednom napisao: „Sreća nije ni u nama ni izvan nas, ona je u Bogu koji je izvan nas i u nama.“ Dakle, želimo li biti sretni, potrebno je napustiti sebe, biti „onkraj sebe“ u Bogu jer upravo tako ostajemo u sebi. Vjerujem da je Blažena Djevica Marija bila naj sretnija osoba: ona je bila u cijelosti „onkraj“ sebe u Bogu, a Bog je upravo zbog toga bio u cijelosti u njoj. U tom su smislu Gospina ukazanja u Međugorju mala, ali važna kršćanska škola sreće.

Međugorje je nada svijeta

Kao Lurd ili Fatima, i Međugorje prolazi svoje čistilište. Ako je Božje djelo – a Karol Wojtyła je s mnogima tako mislio – ostat će, ako nije, vremenom će utonuti u zaborav. No kako osporiti činjenicu da je Međugorje već 31 godinu duhovna oaza milijuna ljudi diljem svijeta, koji su u njemu pronašli smisao života i Boga?!

Mirko Kalanj

„Već više od trideset godina pratim međugorska ukazanja, tu divnu 'katehezu' koju Majka Božja upućuje cijelome svijetu i koja je nastavak fatimskih poruka. To je izvanredno propovijedanje koje se još nikada nije čulo u povijesti čovječanstva. Dakle, Majka Božja stalno govori o tome kako je Sotona pušten iz okova. Ona hoće istrgnuti ljude iz Sotoninih pandža i ponovno ih predati Bogu (...) Što nam govori Majka Božja? Neprestano nam govori o Božjim i Sotoninim naumima“.

Ove riječi napisao je u svojoj najnovijoj knjizi *Posljednji egzorcist – Moja bitka sa Sotonom* nepriječan duhovni autoritet i iskusan svećenik Gabriele Amorth, najpoznatiji svjetski egzorcist. Na tragu tih riječi je i blaženi papa Ivan Pavao II.

Krenimo redom. Kako vrijeme više odmiče, sve jasnije postaje kako je Karol Wojtyła bio „pravi papa za ovo naše vrijeme“, za ova ubrzana i zgnusnuta vremena. Uostalom, Blažena Djevica Marija je u ukazanjima rekla kako ga je ona odabrala i kako je on njezin najdraži sin. Nakon pozornog iščitavanja knjige *Tajne Karola Wojtyły* koju je napisao novinar Antonio Socci, otvaraju nam se novi horizonti vjere i nade, gdje međugorska ukazanja zauzimaju posebno mjesto, napose imajući u vidu mistična iskustva koja je Karol Wojtyła imao još od svećeničkog ređenja, o čemu svjedoče brojni i vjerodostojni svjedoci.

Ljudski rod živi zahvaljujući malobrojnim, da nije njih, svijet bi umro

Navedeni Pseudo-Rufinov citat koristi i papa Benedikt XVI. u enciklici *Spe salvi*. Karol Wojtyła bio je samo čovjek, koji je sve svoje duševne, duhovne i tjelesne snage potpuno stavio Bogu na raspolaganje, u svome vremenu i u svojoj službi.

Prvo ukazanje Blažene Djevice Marije u Međugorju dogodilo se četrdeset dana poslije atentata na papu Ivana Pavla II. 13. svibnja 1981., koji je čvrsto vjerovao da mu

je tada život spasila Gospa Fatimska. Međugorje je zasigurno bio znak i silno pritecanje u pomoć Neba Ivanu Pavlu II. Tako je i on vjerovao. Tada je Papa mons. Agnelu Kim Namsu, koji je Papi rekao da je Poljska oslobođena njegovim zaslugama, odgovorio: „Ne, ne zahvaljujući meni. To je Djevičino djelo, onako kako je to ona rekla u Fatimi i Međugorju“.

Sestra Lucija potvrdila je Papine riječi. Ivan Pavao II. na poseban je način držao da su vremena ukazanja Majke Božje dio jednog jedinstvenog plana, velike pomoći Blažene Djevice Marije čovječanstvu našeg doba, i da je sama nada spasenja za čovječanstvo neodvojiva od uloge Majke Božje. Djevica Marija potvrdila je u Međugorju 25. kolovoza 1994. kako je ona sama „izabrala za ova vremena“ Ivana Pavla II., „svoga najdražega sina“, i kako ga je na poseban način štitila. Tako je godina 1987., koju je Papa proglasio marijanskom (ta je odluka bila povezana i s Međugorjem), bila znak da Papa u našem povijesnom trenutku podiže „znak žene“ kao bitan „znak vremena“.

Skriveno bogatstvo Crkve

Ostaje tajna zašto mnoge crkvene osobe smatraju da ukazanja Majke Božje nisu „obvezujuća“ za Crkvu i misle da upravo njihovi planovi i ideje mogu „reformirati Crkvu“ i obnoviti je. Tako nije mislio Karl Rahner, kao ni brojni drugi teolozi od formata...

Sadašnji papa Benedikt XVI. običava reći: povijest pokazuje da Crkvu ne obnavljaju reformatori, nego sveci. A milosrdna Božja

Prvo ukazanje Blažene Djevice Marije u Međugorju dogodilo se četrdeset dana poslije atentata na papu Ivana Pavla II. 13. svibnja 1981., koji je čvrsto vjerovao da mu je tada život spasila Gospa Fatimska.



ruka nevidljiva je u sebi, ali je vidljiva u svojim konkretnim povijesnim učincima. I nastavlja Benedikt XVI.: „Privatne su objave u svojoj biti *imperativ* kada govorimo o načinu na koji se kršćanstvo treba ponašati u određenoj povijesnoj situaciji. One ne predstavljaju, u svojoj biti, novu tvrdnju, nego novu zapovijed. Na razini *tvrdnje* one kažu samo ono što već znamo iz vjere i teologije. Pa ipak, one nisu suviše (...) jer ono što je Božja volja u određenoj situaciji nije moguće logično odrediti na jednoznačan način samo po općenitim načelima dogme i morala“ (Joseph Ratzinger, *Visioni e profezie*, str. 50).

Nedvojbeno je, kako je rekao Vittorio Messori, da se u Međugorju ostvaruje najveći pokret katoličkih masa postkonzilskog vremena. A mons. Murilu Sebastianu Ramos Kriegeru, tada nadbiskupu Florianópolisa u Brazilu, Ivan Pavao II. rekao je 24. veljače 1990.: „Međugorje je duhovno središte svijeta.“

Četiri osobna pisma Karola Wojtyły pješniku i novinaru Mareku Skwarnickom jasno govore da je veliki Papa bio uvjeren u ukazanja u Međugorju i isticao je njihovo odlučno i „dramatično“ značenje za čovječanstvo. U jednom pismu piše: „I ja u molitvi odlazim

onamo svakodnevno kao hodočasnik. Sjedinjujem se u molitvi sa svima onima koji ondje mole ili koji odande primaju poziv na molitvu.“ No, najznačajnije je zapravo četvrto Papino pismo, napisano 25. veljače 1994.: „Gospođa Sofija (supruga Mareka Skwarnickog, op. a.) piše mi u svezi s Balkanom. Mislim da je Međugorje sada bolje shvaćeno. Ova 'žurnost' Majke bolje je shvaćena danas, kada svojim očima vidimo neizmjernost opasnosti. Istodobno, odaziv na taj put posebne molitve, koji dolazi iz cijeloga svijeta, ispunja nas nadom da će i ondje dobro prevladati.“

Njegovu sigurnost u autentičnost međugorskih ukazanja posvjedočio je velik broj osoba čiji je ugled neupitan, počevši od Papina prijatelja kardinala Andreja Deskura. Ivan Pavao II. čak „zna“ i prije negoli Gospa to izriječkom izjavljuje, da njezin dolazak u Međugorje služi dovršenju onoga što je nagovijestila u Fatimi. Može se dokazati kronološkim redosljedom da je papa Wojtyła unaprijed znao što je Majka Božja priopćila.

Autor izvrsne knjige *Tajne Karola Wojtyły* Antonio Socci donosi niz zanimljivih i čudesnih detalja i svjedočanstava o čudesnom životu Ivana Pavla II. Evo jednog svjedočanstva:

Češki biskup Pavel Hnilica, Wojtylin prijatelj, sudionik je i svjedok dijaloga: „Pavel, jesi li išao u Međugorje?“ Mons. Hnilica odgovara da nije. „Kako to da nisi?“ upitao ga je Papa, a mons. Hnilica odgovorio je znakovitim smiješkom: „Vatikan me od toga odvratilo.“ Papa je koji časak šutio, a zatim je rukom učinio pokret koji znači: „Ne brini se, ja te šaljem!“ Potom mu je rekao: „Idi potajice pa češ me poslije izvijestiti o onome što si vidio.“

Poslije doručka Sveti Otac uzima prijatelja biskupa pod ruku i vodi ga u knjižnicu. Pokazuje mu tek objavljenu knjigu o. Laurentina o Međugorju, čita neke poruke Majke Božje i primjećuje: „Vidiš, Pavele, Međugorje je nastavak Fatime, ostvarenje Fatime.“

Razboritost i mistika Ivana Pavla II.

Jedan od argumenata onih koji apriorno niču ukazanja u Međugorju je duljina trajanja. No, zar nije nedavno Crkva odobrila ukazanja u Lausu (Francuska) gdje se Majka Božja ukazivala svakog dana tijekom 54 godine, počevši od 1647.?! Svojom mističnom intuicijom i mističnom spoznajom Ivan Pavao II. znao je da je Gospa došla u Međugorje zbog zemaljske i vječne sudbine čovječanstva. Također je znao da je poraz komunizma samo početak ostvarenja Marijina plana. Prema knjizi *Tajne Karola Wojtyły*, Papa to tumači 24. studenoga 1993., na kraju večere s biskupima s Indijskog oceana, prema onome što su oni izvijestili, ovim preciznim riječima: „Kako je rekao Hans Urs von Balthasar, Marija je Majka koja bdije nad svojom djecom. Mnogi su kolebljivi glede Međugorja i ukazanja koja se ondje događaju godinama (zar ovo nije Papino priznanje? op. a.). No poruka je predana u posebnom kontekstu, ona odgovara situaciji u kojoj se nalazi zemlja. Poruka ustrajava na miru, na odnosima među katolicima, pravoslavicima i muslimanima. Te su poruke ključ da bi se shvatilo ono što se događa i ono što će se događati u svijetu.“

U intervjuu Mirjane Dragičević autoru knjige Antoniju Socciu 5. ožujka 2009. čitamo rečenice kojima nije potreban komentar. „Bilo je to u srpnju 1987. Sudjelovala sam u hrvatskom hodočašću u Svetoj marijanskoj godini. Tijekom audijencije Sveti nas je Otac prolazeći blagoslovio, upravo dok je bio pred mnom. Kada su neki ljudi počeli uzvikivati tko sam, Papa se vratio i ponovno me blagoslovio. Zatim su mi došli reći da me Sveti Otac želi susresti u Castelgandolfu (...) Susret s Papom trajao je desetak minuta. U početku je govorio poljski misleći da ga razumijem. Potom je zapazio da sam vještija u talijanskom. Rekao mi je riječi koje su ostale uklesane u moje srce: 'Da nisam papa, već bih otišao u Međugorje. No iako nisam mogao onamo otputovati, znam sve i sve pratim. Štitite Međugorje. Ono je nada svijeta!' Plakala sam i nisam uspijevala reći ništa jer mi je riječ zastala u grlu. Iz njegova pogleda vidjelo se da je svetac. Oči su mu svijetlile kada je govorio o Majci Božjoj. Bio je zaljubljen u Gospu.“

Što reći na kraju?

Često, pojedinci ili skupine, neupućenima nameću svoj stav negiranja i omalovažavanja au-

Ostaje tajna zašto mnoge crkvene osobe smatraju da ukazanja Majke Božje nisu „obvezujuća“ za Crkvu i misle da upravo njihovi planovi i ideje mogu „reformirati Crkvu“ i obnoviti je.

tentičnih privatnih objava, kao jedini ispravan i opći stav, i sve to čine „u ime ljubavi i istine.“ Takav se stav, zatim, obrazlaže i pokriva teološki prihvatljivim „argumentima“, naoko uvjerljivim i „opravdanim razlozima“, u ime razboritosti i u ime pravovjernosti. Istodobno se napada sve one koji zapravo zastupaju stav Katoličke Crkve u tom pitanju, da, eto, zbog navodnog prenatlažavanja privatnih objava zasigurno zanemaruju Sveto pismo i Objavu. Ovakva podmetanja, predrasude i zamjena teza još više zbunjuju ljude i nanose štetu dušama. U jednom predavanju prije nego što je – postao papa, Benedikt XVI. je rekao: „Svi posmalo živimo u ozračju deizma. Naša zamisao o prirodnim zakonima ne dopušta nam olako misliti na Božje djelovanje u našem svijetu. Čini se kako u njemu nema prostora za mogućnost Božjeg djelovanja u ljudskoj povijesti i u životu svakoga od nas. I tako imamo dojam da Bog više ne može ući u ovaj svemir, stvoren pa zatvoren za njega. Što ostaje? Naše djelovanje. Mi moramo preobraziti svijet, mi moramo stvoriti otкупljenje, mi moramo stvoriti bolji, novi svijet. I ako na taj način mislimo, onda je kršćanstvo mrtvo, a vjerski jezik postaje čisto simbolički i prazan jezik“ (30 Giorni, br. 10, listopad 1998., str. 62-63).

Ovaj tekst nije zamišljen kao apologija Međugorja. Međugorje samo sebe brani. Ovo je tek pokušaj predstavljanja onoga što je blaženi Ivan Pavao II. mislio i govorio.

Uostalom, kao i Lurd ili Fatima, i Međugorje prolazi svoje čistilište. Ako je Božje djelo – a Karol Wojtyła je s mnogima tako mislio – ostat će; ako nije, vremenom će utonuti u zaborav. No, kako osporiti činjenicu da je Međugorje već 31 godinu duhovna oaza milijuna ljudi diljem svijeta, koji su u njemu pronašli smisao života i Boga?! Plodovi su, čak i onima koji niču ukazanja, više nego vidljivi i očiti. Prisjetih se one Pascalove: šuti, glupi razume, i slušaj Boga!

S Isusom i Marijom u 2013.



Suvremeni svetac i mistik: Rafael Arnáiz Barón

Ususret Svjetskomu danu mladih u Brazilu 2013.

fra Tomislav Pervan

Ove se godine održava Svjetski dan mladih u Brazilu. Papa je proglasio jednim od zaštitnika i uzora tih dana mladih u nas gotovo nepoznatoga suvremenoga sveca i mistika, trapističkoga *oblata*, brata Rafaela Arnáiza Baróna. Živio je tek 27 godina te umro na glasu svetosti. Kad se pročita njegova duhovna ostavština, pred nama izranja zbiljski suvremeni svetac i mistik, upravo na crti onih velikih španjolskih mistika iz 16. stoljeća.

Brat Rafael, španjolski trapist, bijaše zanesen Božjom ljepotom. Izgarao je od ljubavi prema Bogu, izgarao ognjem ljubavi. Njegova je jednostavna poruka: *Tko ima Boga, ima sve!* A upravo to trebaju suvremeni mladi i sve je više mladih koji se zanose tim netipičnim suvremenikom, oduševljavaju se njegovim kratkim životom i mističnim spisima. Blaženim ga je proglasio Ivan Pavao II., koji je o njemu znao tako divno zboriti, a svetim ga je proglasio današnji Papa prije tri godine, zajedno s apostolom gabavaca Danijelom de Vesteurom.

U svome nagovoru u povodu proglašenja svetim Papa je istaknuo: *Brat Rafael djeluje poput snažnoga magneta upravo na one koji se ne zadovoljavaju s prosječnošću i malenim, nego žude za punom istinom i radošću.* Već je Ivan Pavao II. opetovano govorio o Rafaelu kao primjeru za sve koji žele pronaći puni smisao svoga života te ga i ostvariti. Brat nam je Rafael iza sebe ostavio množinu pisama i svoj dnevnik te neka promišljanja koja tvore glavninu njegovih duhovnih spisa. Sve je to rječito svjedočanstvo o mladome čovjeku koji u svome kratkom životu ništa drugo nije htio nego ljubiti Boga iznad svega.

“Uvijek sam ljubio sve lijepo”

Rafael se rodio na Cvjetnicu, 9. travnja 1911. u Burgosu, u sjevernoj Španjolskoj kao prvo od četvero djece. Potječe iz imućne i ugledne obitelji, a na krštenju je dobio ime koje svjedoči o njegovu plemenitaškom podrijetlu: *Rafal Arturo Alvar José od Bezrgješnoga začeca i svetoga Alojzija Gonzage.* Djetinjstvo mu protječe naskroz mirno. Otac je šumarski inženjer, ljubi brda i prirodu, a napose lijepu književnost. Posjeduje golemu biblioteku, naizust zna mnoge svoje omiljele pjesnike.

Majka je neobično lijepa žena. Djeca za nju vele da tomu nije pridavala nikakva značenja. U duši je bila krajnje i duboko pobožna, svojega je muža i djecu nježno ljubila.

Kad je Rafaelu bilo devet godina, poslan je u isusovački kolegij u Oviedu. Naime, obitelj se onamo preselila jer je otac dobio premeštaj. Jedan od učitelja u kolegiju veli za Rafaela: “Vrlo se dobro sjećam Rafaela. Bijaše to inteligentan mladić s izrazitim darom za matematiku. U humanističkim predmetima nije bio posebno darovit, područje u kome je on kasnije postao briljantan, kako se vidi iz njegovih dnevnika zabilježaka. Dostojna je postao središnjim likom među svojim školskim drugovima, a gdje bi se on zatekao, tu je vladalo silno radovanje”.

Specifična crta kod dječaka bijaše njegova silna ljubav za slikarstvo i, uopće, za umjetnost. S petnaest godina moli roditelje da smije crtati. Roditelji udovoljavaju njegovoj želji i ide na poduku kod nekoga uglednoga slikara krajolika. Njegov život bijaše očaran bojom i oblikom. Godine 1929. uspješno završava gimnazijski studij. Odluka spram zvanja je pala: Studij arhitekture. Čini se da to ponajvećma odgovara njegovu umjetničkom nagnuću. U

“Pomiješano sa suzama (...) osjećam u sebi radost, zadovoljstvo i nutarnji mir. Sve što u sebi nosim tako je uzvišeno. Ako je moja radost tako velika, onda je isto tako velika, štoviše, odveć velika i moja bol. Međutim, daleko je snažnija i veća moja ljubav prema Bogu. Bez nje to se ne bi moglo izdržati”.

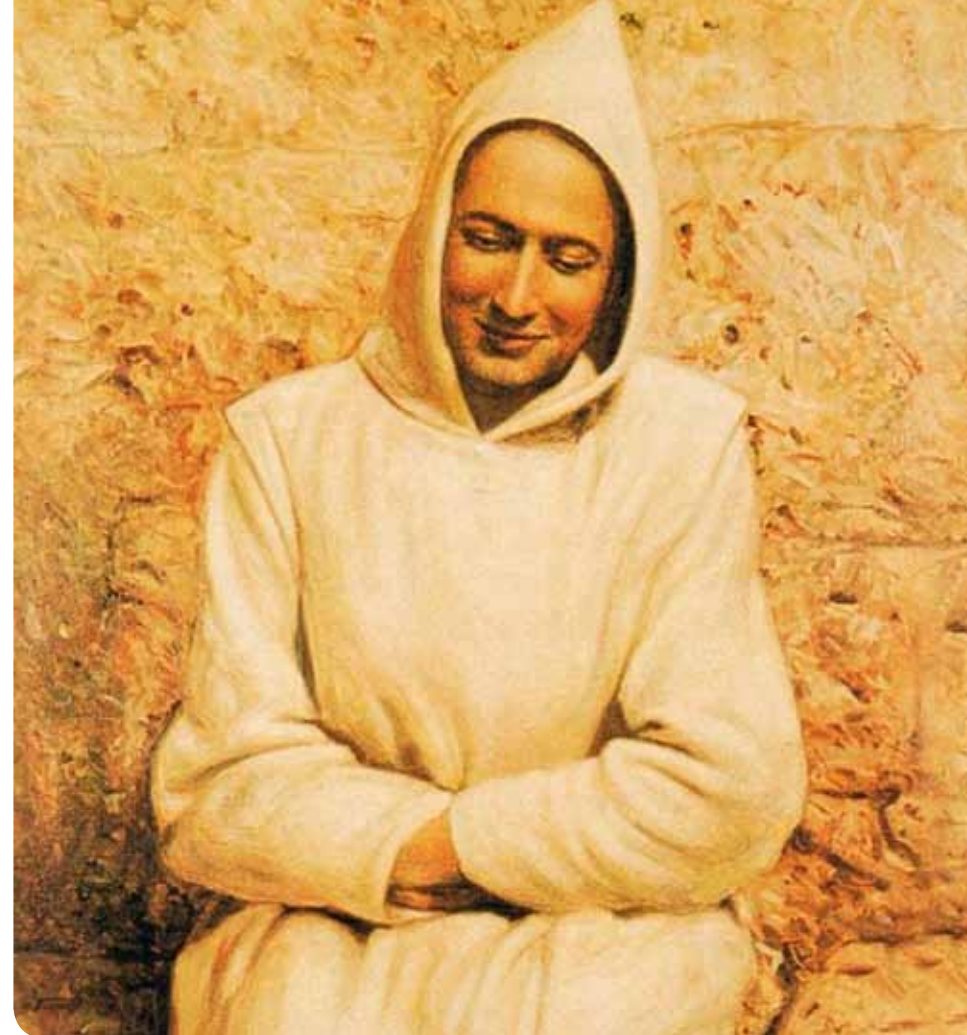
povodu ispita zrelosti roditelji mu žele priuštiti radost i mole sina da im izrazi želju kamo bi putovao. Na njihovo čuđenje, Rafael ih moli da može ići u posjet svojim rođacima, plemićima iz Maquede, koji imaju posjed u blizini Avile koju Rafael samo površno poznaje. Susret s tom obitelji utiskuje Rafaelu za cijeli njegov život neizbrisivi biljeg. Bračni par s petero djece dugo je živio svjetovnim životom dok ih neka propovijed nije pogodila u srce. Promijenili su naskroz svoj život i postali duboko religiozna obitelj. S nećakom Rafaelom povezuje ih trajna duboka duhovna ljubav i prijateljstvo, što bijaše mjerodavno i odlučno za njegovu odluku postati trapistom.

God. 1930. postiže bakalaureat iz prirodoslovnih znanosti i s neopisivom lakoćom polaze prijamni ispit za studij arhitekture u Madridu. Tako za njega započinje novi životni odsječak, studentski život. Prve dvije godine vozari između Madrida i Ovieda, da bi se 1932. zastalno nastanio u Madridu. Njegov je život obilježen ozbiljnim studijem i dubokim vjerskim životom. “Položio sam ispit iz analitičke geometrije plohe: Te Deum laudamus! (Tebe Boga hvalimo!) Položio ispit i iz mehaničke fizike: Te Deum laudamus!”

Rafaelova upadna karakterna crta jest njegov smisao za humor kojim se služi na radost i ugodu svojega okruženja. U svome pismu bratu skreće mu na vrlo fin, humorističan način pozornost na njegove pravopisne pogreške. U istome pismu navodi i svoj dnevni red: “U osam sati predavanja, u deset sam doma i učenje, u podne idem na svetu Misu, potom dalje učim, bolje rečeno pokušavam odgonetnuti bilješke s predavanja. U dva popodne ručak. Nakon ručka ništa ne radim. U četiri se vozim podzemnom željeznicom svomu prijatelju s kojim učim aritmetiku do pola sedam. Onda idem na kavu, a potom doma. I tako se postupno probijam...”

“Moja, pomalo sanjarska duša...”

Već za svoga prvoga boravka kod ujaka i ujne god. 1929. Rafaelu se otvara novi svijet kontemplacije, molitve, Bogu posvećena života. Došli su mu u ruke spisi svete Terezije Avilske i Ivana od Križa. S ujakom je prvi put pohodio trapiste. Trapisti su nastali u 17.



stoljeću kao reformirani ogranak cistercitskoga reda. Odlikuju se strogom šutnjom i povučenošću u opatiju, otklonom od svijeta. Ime nose po francuskoj opatiji La Trappe u kojoj su započele reforme i strogo održavanje pravila. U nas je poznata trapistička opatija Marija Zvijezda u blizini Banje Luke.

Od toga prvoga pohoda opatiji Rafael je trajno ostao privučen životom tih monaha. Ondje je otkrio tajnu tišine i sreće. “Jednostavno ne mogu opisati ono što sam vidio u opatiji, sve one dojmove koje sam stekao u tome svetom samostanu. Bog sami to zna!” Nakon nekoliko godina bilježi u dnevnika zapisima: “Prije nekoliko godina zadržao se u toj opatiji jedan svjetovno nastrojeni mladi čovjek s glavom punom..., da, ni sam ne znam što je nosio u glavi. Proveo je nekoliko dana među tim monasima. I kako je ljubio sve što ima veze s božjama, glazbom i svim umjetničkim, bio je duboko impresioniran korskim pjevanjem *Salve Regina*. Bio je dirnut šutnjom tih ljudi (...) Kad je taj mladi čovjek iz svijeta vidio što je vidio, u njemu se dogodila duboka preobrazba. Mladi je čovjek razmišljao. Bog se poslužio svim tim vanjskim stvarima da bi svojim svjetlom dopro do njegove sanjarski nastrojene duše. Kako je silno Božje milosrđe!”

Za svoga trećega pohoda obavio je ondje duhovne vježbe i toga je trenutka pala konačna odluka: “Bog je u meni do te mjere djelovao da sam stvorio čvrstu odluku pre-

pustiti se Njemu cijelim svojim srcem, s dušom i tijelom.” Nakon što je dobio pristanak od odgojitelja novaka Rafael je do te mjere oduševljen da bi htio stupiti odmah, bez oproštaja s roditeljima. Njegov ga ujak moli da se posavjetuje s nekim svećenikom. Bio je to apostolski nuncij. Poslije će se Rafael prisjetiti njegovih savjeta: “Oni koje Bog poziva ne moraju se sviđjeti samo Bogu, oni moraju biti blagi i ljubazni i u očima ljudi, tj., bez grča i prisile, naprotiv: posve ugodni”.

Stoga on odustaje od svoje namisli smjesti stupiti u samostan. Putuje svojim roditeljima u Oviedo da bi im saopćio svoju odluku. Bilježi u svoj dnevnik: “Pomiješano sa suzama (...) osjećam u sebi radost, zadovoljstvo i nutarnji mir. Sve što u sebi nosim tako je uzvišeno. Ako je moja radost tako velika, onda je isto tako velika, štoviše, odveć velika i moja bol. Međutim, daleko je snažnija i veća moja ljubav prema Bogu. Bez nje to se ne bi moglo izdržati”.

“Patnja: jedina valuta koja ostaje i ima vrijednost”

15. siječnja 1934. stupa Rafael kao postulante kod trapista u opatiju San Isidro de Dueñas. Naravno da su prvi dani u samostanu obilježeni velikim žrtvama, poglavito što se tiče spavanja, jela i rada. Svojim roditeljima piše: “Vaš je sin pronašao pravi put. Moje je uvjerenje stalno sve veće da je Bog stvorio trapi-

ste za mene i mene za trapiste.” Ali nakon četiri mjeseca najednom se pojavljuje opasno oboljenje u njegovu metabolizmu. To ga prisiljava napustiti samostan i zaputiti se roditeljima da bi ondje imao pravu njegu. “Očajno sam slab, dok čitam imam vrtoglavice, hodanje me strahovito zamara”. Ni sam ne zna hoće li preživjeti, ali u svakom slučaju svoju majku moli da ga, ako bi slučajno preminuo, pokopa u habitu.

Godinu i pol dana provodi izvan samostana. Teškom mukom se oporavlja. Liječenje je uspješno zahvaljujući nježnoj brizi majke te ozračju u tihom obiteljskom domu. Međutim, u to ga doba čeka i druga teška duševna kušnja. “Zapažam kako vrijeme prolazi, a sam ne spoznajem što to Bog od mene traži... Mislim kako ne zaslužujem biti sin toga reda te su moji snovi bili za moju slabašnu i siromašnu osobu negdje u oblacima. Bog me ponizio i mogu samo jedno reći da to temeljito ispaštam. Vjerovao sam da mogu učiniti sve sam svojim silama”. U tome vremenu kušnje Rafaelov se ponos pretvara u poniznost, on sam prolazi vatreno krštenje, kao zlato u talioniku. “Lagao bih kad bih kazao da nisam trpio”.

Ponovno moli da ga prime u samostan, ali ovaj put želi to kao obični *oblat*. Oblati nisu u to doba polagali zavjete, nisu se spremali ni za svećeništvo. To je zadnje mjesto u redu, najponiznije. Za takvo mjesto prosi Rafael: “Racunajte s jednim oblatom koji posjeduje samo jednu jedinu želju: Ljubiti Boga. Žrtvuje Gospodinu i samu želju da smije položiti zavjete. Činim to – vjerujte mi – veoma rado, s veseljem, ne nanoseći sam sebi nikakvo nasilje”. U siječnju 1936. želja mu se ispunjava. Slijedi povratak u opatiju. Svojoj tetki piše: “U jednome malome uglu svoje opatije molit ću za tebe. Moli i ti da Gospodin primi moj dar. Jer riječ *oblat* znači: dar, prinos”.

I dok Rafael pred ljudima i s ljudima održava krajnju šutnju, tim intenzivnije razgovara s Bogom. Piše cijeli niz monologa koje posvećuje Majci Božjoj i naziva ih *Meditacije jednoga trapista*. U stanovitom smislu to su ispovijedi u kojima se daje slijediti njegov nutarnji rast i razvoj. Meditacije su to između ostaloga o šutnji, o radu, o životu trapista: “Kako je divna šutnja jednoga trapista za vrijeme njegova rada! Sve pjeva slavu Bogu: pšenica, cvijeće, brda, nebesa... Sve je uzvišeni koncert prepun suglasja. Ništa ne manjka, ništa nije suvišno. Duša trapista nalazi se u jednom trenutku na zemlji i prekapa oranice, a onda se diže prema nebesima i veliča Boga – sve to pak u posvemašnjoj šutnji. Pa i kad se kadikad zaustavi da bi zapjevala pjesmu Mariji. – Poznajem jedan takav slučaj...”

Nastavak na 36. str. ▶

Božić

Prosinac je mjesec s manjim brojem hodočasnika u međugorskoj župi, što je istodobno prilika domaćim vjernicima više se i dublje okrenuti svom duhovnom životu i pripremi za Božić. Tako je bilo i ove godine. Cijelo došašće slavljene su sv. Mise zornice, a crkva je bila redovito ispunjena do posljednjeg mjesta. Nije smetao mrak, kiša, bura... Među misarima se posebno isticao velik broj djece i mladih.

Svake nedjelje u došašću nakon đačke a prije pučke sv. Mise vjernici su ispunjavali crkvu i crkveno dvorište sudjelujući na polusatnom klanjanju Presvetom oltarskom sakramentu.

Župljani, vjernici iz okolnih mjesta i hodočasnici koji su tih dana boravili u našem mjestu za Božić su se pripremili i devetnicom Kristovu rođenju – molitvom krunice na Brdu ukazanja. Ponovno, i svakodnevno, biti na mjestu gdje se ukazala Kraljica Mira i pozvala na mir, obraćenje, vjeru, molitvu i post poseban je doživljaj, što svjedoče brojni molitelji i staze od izliza kamena.

Prosinac je, tradicionalno, i mjesec u kojemu brojni hrvatski hodočasnici dolaze u Međugorje na isповјед. Petkom, subotom i ne-

djeljom redovi pred ispovjedaonicama i za sv. pričest bijahu tako dugački unatoč velikom broju ispovjednika koji su dolazili na ispomoć.

Sveta Misa Badnje večeri, u kojoj suslave svi svećenici na službi u ovoj župi, slavljena je nakon molitve krunice, u 18 sati. Kao i na Misi Badnje večeri, za polnoćku su župna crkva, Dvorana Ivana Pavla II. i crkveno dvorište bili pretijesni primiti sve vjernike. Svetu Misu polnoćku predslavio je župni upravitelj fra Marinko Šakota, a liturgijsko slavlje pratio je Veliki župni zbor Kraljice Mira pod ravnanjem s. Irene Azinović. Vjernici u Dvorani Ivana Pavla II. te vjernici u dvorištu crkve Misu su mogli pratiti putem velikog videozida.

Na Božić su u crkvi sv. Jakova na hrvatskom jeziku slavljene četiri sv. Mise. Nakon Mise prigoda je čestitati blagdan, a župljani su to nakon pučke Mise učinili svojim svećenicima u župnom uredu, zapjevali božićne pjesme i u svojim domovima nastavili radošno slavljem Božjega rođenja.

Daj Bože da kroz cijelo sljedeće vrijeme u srcima ostane radost Božića i da se stalno zrcali na licima svih vjernika!



U molitvi dočekana Nova godina

U Međugorju su u molitvi novu, 2013. godinu osim župljana dočekale i tisuće hodočasnika iz cijeloga svijeta. Prema podacima Ureda informacija u Međugorju su boravile veće skupine iz Njemačke, Italije, Poljske, Koreje, Kine, Engleske, Slovačke, Češke, SAD-a, Francuske, Španjolske, Rumunjske, Slovenije i Mađarske. Uz njih te manje skupine iz mnogih zemalja svijeta, na molitvu se slilo i mnoštvo mladih iz Hrvatske i BiH.

Svetu Misu zahvalnicu za 2012. godinu u ponedjeljak 31. prosinca predslavio je fra Miljenko Šteko u suslavlju s 49 svećenika. Nakon sv. Mise članovi zajednice Cenacolo upriličili su Žive jaslice na prostoru ispred crkve.

Molitveni doček Nove godine započeo je bdijenjem u 22 sata koje je predvodio fra Danko Perutina. Na prelasku iz stare u novu godinu slavljena je sv. Misa koju je predslavio župni upravitelj fra Marinko Šakota u suslavlju 143 svećenika. Bdijenje i Misu glazbom je pratio zbor i orkestar mladih iz Međugorja i inozemstva.

Crkva sv. Jakova, prostor oko crkve, ispred vanjskoga oltara te Dvorana Ivana Pavla II. bili su ispunjeni mnoštvom koje je radostno molilo i slavilo Boga. Program je simultano preveden na brojne svjetske jezike, a slušatelji diljem domovine i svijeta mogli su ga pratiti putem valova Radiopostaje „Mir“ Međugorje.

Godišnje ukazanje Jakovu Čoli

Najmlađi Gospin vidjelac, Jakov Čolo, redovita ukazanja imao je do 12. rujna 1998. Taj dan mu je Kraljica Mira povjerila desetu tajnu te obećala da će mu se cijeloga života ukazivati jedanput godišnje, na Božić.

Jakov se za ovogodišnje ukazanje pripremao molitvom (u susretu s hodočasnici, često naglašava da se za godišnje ukazanje zapravo priprema cijelu godinu), a Gospa mu se ukazala u njegovoj obiteljskoj kući u Bijakovcima. S Jakovom su na ukazanju bili još i njegova supruga i djeca. Ukazanje je počelo u 14.15, a završilo u 14.25 sati.

Jakov je, nakon toga, prenio poruku: „Draga djeco, darujte mi svoj život i potpuno mi se predajte da vam mogu pomoći shvatiti moju majčinsku ljubav i ljubav moga Sina prema vama. Djeco moja, ja vas neizmjerljivo volim i danas na poseban način, na dan rođenja moga Sina, želim svakoga od vas primiti u svoje srce i vaše živote darovati mojemu Sinu. Djeco moja, Isus vas voli i daje vam milost da živite u njegovu milosrđu, ali mnoga vaša srca je obuzeo grijeh i živite u tami. Zato, djeco moja, ne čekajte, recite ne grijehu, a svoja srca predajte mojemu Sinu, jer samo tako ćete moći živjeti Božje milosrđe i s Isusom u svojim srcima krenuti putem spasenja.“



U Međugorju sam našao misiju svoga života

Između brojnih hodočasnika koji posjećuju Međugorje, ponekad neki od njih izazivaju posebnu pozornost. Tako je bilo i nedavno, kad smo susreli Siaso Talitimu, poglavicu na Samoju, otočnoj državi na dalekom Pacifiku. Poglavica je gostovao i na Radiopostaji „Mir“ Međugorje te između ostaloga kazao: „Moj narod drži da je središte ljudskog bića – srce. Riječ 'Moa' znači srce, a 'Sa' ljudi i kada se te riječi spoje one znače 'ljudi srca' – takav je moj narod“. Također je posvjedočio da je u Međugorje došao tražiti čudo, a onda mu je Gospodin, po jednom ulomku iz Biblije, pokazao što je njegova misija u životu, što treba činiti. Radostan je što vidi kako je međugorska poruka naišla na otvorena srca, a posvjedočio je i o te-

žini i dvojabama s kojima se susreće kao poglavica i zašto, iako je poglavica naroda na Samoju, živi u Sjedinjenim Američkim Državama. „Ovo mi nije prvo hodočašće Kraljici Mira“, naglasio je poglavica. „Za Međugorje sam saznao od prijatelja koji mi je pričao o ovom čudesnom mjestu molitve i ukazanja i prvi put sam došao 1995. godine.“



Osjetio sam veliki mir

Anton Guanaratnam je hodočasnik iz Kanade. Za Međugorje je došao prije šest godina. Kaže kako je njegova prijateljica imala tu-



mor na mozgu i htio joj je nekako reći da Bog postoji. „Ona nije bila krštena pa sam joj na neki racionalan način htio objasniti da Bog postoji. Onda sam saznao za Međugorje i sam se počeo vraćati svojoj vjeri. Nakon što sam čuo poruke zavolio sam Blaženu Djevicu Mariju i Boga. Ovamo dolazim već šest godina i želim širiti Gospine poruke svijetu. Gospa je učinila toliko toga za mene. Osjetio sam veliki mir na Brdu ukazanja. Na Misama mi se posebno dopadaju propovijedi. Osim toga, klanjanje mi je posebno jer se tako mnogo ljudi klanja Isusu, a sve je nekako mirno i zato je posebno“, kazao je hodočasnik iz Kanade.

Park Kraljice Mira na Siciliji

Na obroncima Etne, na istočnoj obali Sicilije, nalazi se gradić Tremestieri Etneo, koji je već godinu dana izvor nebeskih milosti. Taj je gradić postao središte milosti, marijanske duhovnosti, obraćenja i mira, pa su ga počeli zvati „Grad mira“ ili „Talijansko Međugorje“. Gradić ima 20.000 stanovnika i četiri župe.

Pokojni gradonačelnik Antonino Basile na jednom je hodočašću u Međugorje osjetio da ga Gospa poziva da je ponese sa sobom u svoj grad. U Tremestieri Etneu dao je obnoviti jedan napušteni gradski park i u njegovo središte postavio kip Kraljice Mira. Za stanovnike to je postao rajski kutak, mjesto mira i obraćenja. U studenom 2011. vjernici su počeli dolaziti u procesiji da bi na tom mjestu pjevali, molili krunicu, razma-



Održan godišnji susret stipendista Udruge „Fra Slavko Barbarić“

U subotu 29. prosinca 2012. s početkom u 15 sati u Međugorju je održan godišnji susret studenata Udruge „Fra Slavko Barbarić“.

Ove akademske godine stipendije i potpore primilo je ukupno 229 studenata sa svih fakulteta i smjerova.

Susret je pozdravom studentima otvorio predsjednik Udruge fra Miljenko Šteko, zahvalivši svim članovima na suradnji i zajedničkom radu, a darovateljima na darežljivosti. Dopredsjednik Udruge i ravnatelj Majčina sela, fra Svetozar Kraljević, sudionicima je održao predavanje o kulturi činjenja dobra.



Svetkovina Bezgrješnog začeca

Svetkovina Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca, u međugorskoj je župi svečano proslavljena. Taj dan slavljene su četiri sv. Mise na hrvatskom jeziku te Mise za hodočasnike, među kojima su posebno brojni bili hodočasnici iz Italije i Južne Koreje.

Statistike za prosinac 2012.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 78 900.
Broj svećenika koncelebriranih: 1731 (57 dnevno)

U protekloj 2012. godini podijeljeno je ukupno 1 814 900 sv. pričesti, a na sv. Misama je koncelebriralo 42 009 svećenika.

Nova izdanja ICMM-a

Fra Tomislav Pervan: Tvoja Riječ svjetlo na mojoj stazi – Dnevna promišljanja u vremenu kroz godinu, svezak I.

Fra Tomislav Pervan našim je čitateljima poznat i kao pisac redovitih teoloških promišljanja koja objavljujemo u Glasniku mira. Do sada je napisao više opsežnih djela, među kojima i ona koja govore o fenomenu Međugorja – ukazanjima Kraljice Mira u Međugorju te o ukazanjima u brojnim drugim Gospinim svetištima u svijetu.

Prije knjige u nizu *Tvoja Riječ na mojoj stazi – Dnevna promišljanja u vremenu kroz godinu*, objavili smo i knjige *Promišljanja u došašću te Promišljanja u korizmenu vremenu*. Kao nastavak slijede i *Dnevna promišljanja u vremenu kroz godinu, svezak II*.

Knjigu preporučamo svima koji žele zaroniti u dubine evanđelja.

Fra Iko Skoko: Ne boj se

Sedma knjiga fra Ike Skoke donosi kolumne objavljujane pod istim naslovom u Glasniku mira od 2006. do 2009. Autor prelistava Bibliju i zadržava se na sintagmi *Ne boj se* ili *Ne bojte se*, posvjedočujući nama današnjima Božji glas upućen svojoj

djeci u različitim prigodama. Knjigu otvara poglavlje *Ne boj se, Abrahame*, a završava *Ne bojte se, apostoli*.

Naša nova izdanja te brojne druge vrijedne knjige mogu se nabaviti u knjižarama/suvenirnicama Informativnog centra „Mir“ Međugorje.

Oaza mira

Uoči Božića objavljen je prvi broj *Oaze mira*, revije Župnog ureda sv. Jakova u Međugorju.

Na početku nas glavni i odgovorni urednik fra Marinko Šakota, župnik, obavješćuje zašto se odlučio na ovu novu reviju: U vremenu u kojemu, poradi načina života i brzine koja nas udaljava jedne od drugih, potrebno je bolje se upoznavati i poznavati. To od nas traži i Kraljica Mira svojim riječima da od ove župe želi napraviti oazu mira. Otuda i naslov glasila i poticaj da se izdaje.

Tematski, revija je sva usmjerena na život župe: od duhovnog i materijalnog života, pogleda u prošlost i sagledavanja sadašnjosti, statističkih podataka, važnih događaja, djelovanja na dobrobit svih koji u župi žive



Fra Stanko Ćosić, fra Mario Ostojić i fra Josip Serdo Ćavar zaređeni za đakone

Na blagdan sv. Stjepana Prvomučnika, đakona, trojici svečano zavjetovane braće naše provincije mostarsko-duvanjski biskup mons. Ratko Perić podijelio je sveti red đakonata. Ređenje je bilo pod večernjom svetom Misom u 18 sati, u crkvi svv. Petra i Pavla u Mostaru. U koncelebraciji s Biskupom bili su gen. vikar don Željko Majić, provincijal fra Ivan Sesar te još 34 svećenika.

Za đakone su zaređeni fra Stanko Ćosić (1984.) iz Hrvatske kat. misije u Zürichu, podrijetlom iz Buhova, fra Mario Ostojić (1986.) iz župe sv. Jakova apostola st., Međugorje i fra Josip Serdo Ćavar (1986.) iz župe sv. Jakova apostola st., Međugorje.

Kandidati su prošle godine položili doživotne zavjete u Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji, a ove godine su diplomirali na KBF-u u Zagrebu te ispunili i ostale uvjete kanonskim pravom predviđene za primanje svetog reda đakonata.



Misno slavlje započelo je svečanim opходом. Nakon pjevanja evanđelja, prozvani su kandidati za sveti red, a oni su odgovorili: *Evo me!* Zatim je slijedilo njihovo predstavljanje čitanjem kratkih životopisa. Nakon predstavljanja, ređenima i nazočnima homiliju je uputio biskup Ratko.

Uslijedili su upiti ređenima, pjevanje litanija Svih svetih, koje su đakoni molili

u stavu prostracije na podu, a svi ostali na koljenima, blagoslovna molitva i polaganje ruku. Nakon obreda ređenja, novim đakonima u oblačenju đakonskih odora – dalmatika – pomogli su njihovi župnici. Zatim su primili evanđelistar – knjigu Evanđelja. Odmah potom pristupili su oltaru prinoseći darove za euharistijsku službu.

Na kraju misnog slavlja novoređenima je čestitku uputio i provincijal fra Ivan Sesar, zahvalivši Bogu na daru novih đakona, a njima na spremnosti i odazivu. Čestitao je i njihovim roditeljima te ih pozvao da ne prestanu s molitvama za svoje sinove, a sve nazočne je pozvao na molitvu za nova duhovna zvanja.

U liturgijskoj asistenciji bili su bogoslovi naše provincije, a ceremonijeri su bili fra Stipan Klarić i don Tomislav Ljuban. Misno slavlje lijepim pjevanjem uveličao je župni zbor pod vodstvom s. Slavice Filipović.

(MIRIAM)

Susret obitelji

Majčino selo se posebno zalaže za život. Zato je sretno kad može ponuditi svoje prostorijske za bilo kakav oblik službenja životu: poput duhovnih obnova za obitelji. Upravo jedna takva obnova održala se od 23. do 25. studenog 2012. Četrdeset obitelji, odnosno 200-tinjak sudionika (jer su to sve obitelji s brojnog djetom), družilo se i

uz nadahnutu predavanja voditelja don Joze Mužića promišljalo o osobnoj i društvenoj dimenziji rasta i svjedočenja vjere. Posebno su bili važni trenutci zajedničke molitve s djecom (bilo je devetero novorođenčadi), što i jest jedan od glavnih ciljeva susreta: potaknuti obitelji na svakodnevno moljenje obiteljske krunice.



Božićni koncert

U nedjelju 23. prosinca 2012. u Dvorani sv. Josipa u Majčinu selu održan je božićni koncert za župljane i hodočasnike. Iznimno skladni program u režiji Marija Vasilja Totina pratila je prepuna dvorana posjetitelja koje su na početku pozdravili organizatori koncerta: u ime Majčina sela fra Svetozar Kraljević, u ime MZ Bijakovići Mile Ostojić, u ime MZ Međugorje Dragan Vasilj, a u ime Župnog ureda fra Marinko Šakota, koji je i otvorio koncert.

Fra Marinko je izrekao i osnovni motiv organiziranja koncerta – pokazati župljanima koliko toga dobrog koje u župi postoji, koje se čini i čuva. „Uvijek se nekako više ističu negativne stvari, a rad, trud i Božji darovi često se ignoriraju. Koncert je bio prilika župljanima pokazati sve što su vježbali i dobrom se trudili, jer ne užije se svjetiljka da se stavi pod stol, nego na visoko da svijetli“, naglasio je fra Marinko.

Svi su izvođači doista zablistali u svojim izvedbama: Veliki župni zbor i Dječji župni zbor župe Međugorje; Frama Međugorje; tamburaši i Dječji zbor Vionica; solisti: Helena Ostojić, Stjepan Yeseta, gitaristi, klarinetisti i violinisti;

folklor: HKUD „Međugorje“, HKUD „Sv. Marko“ Vionica, Folklorna sekcija Šurmanci; Klapa „Smilje“ iz Čitluka.

Bilo je dirljivo vidjeti toliko djece i mladih čistih srca i pogleda kako su korisno i aktivno uložili svoje vrijeme u tako plemenito znanje pjevanja, sviranja i/ili plesa. Posebno je bilo lijepo vidjeti cijele obitelji u župnim aktivnostima: majku koja pjeva u velikom zboru, najmlađa djeca u Golubićima, tinejdžeri u Frami, a otac im plješće iz publike. To se stvarno ne može naučiti u zdravstvenom odgoju, nego se mora živjeti u svakidašnjim žrtvama dnevne organizacije, odvoženja i dovoženja, razgovora i osobnog primjera. U svakom slučaju, za prvi put, ovaj je koncert bio jedno pozitivno iskustvo koje će se, toplo se nadamo, ponoviti i dogodine.



Jakov Čolo (2/5)

Gospa nas ovdje uči, ovdje je Gospina škola, ovdje u Međugorju. Gospa nam je na početku svojih ukazanja dala i svoje poruke. Pozvala nas je na molitvu, na obraćenje, na mir, na post, na svetu Misu. Ja sam bio dijete od deset godina. Pitao sam se hoću li to ikada moći živjeti, hoću li to moći staviti u svoj život, ali sam razumio jednu stvar: ako uistinu nekoga voliš kao što sam ja počeo voljeti Gospu, kao što sam počeo voljeti Isusa, ništa nije teško, a isto tako Gospa uvijek kaže: „Draga djeco, dosta je da vi otvorite svoja srca, ostalo ću ja sama i učiniti“. I uistinu, ovo mjesto je mjesto gdje biste svi vi trebali reći svoje DA Gospi, gdje biste trebali reći: Od danas, Gospe, želimo početi živjeti s tobom. Od danas želimo staviti tvoga Sina u naše živote, i neka nam On bude na prvome mjestu.

Gospa nas poziva da molimo svaki dan. Gospa nas poziva da molimo svetu krunicu, ali što je važno u molitvi? To je ono što Gospa uvijek naglašava, da molitva bude molitva srcem. Još jedna velika stvar: mi tražimo odgovor na sve ono što tražimo u svojim životima. Ja znam koliko hodočasnika dođe u Međugorje, koliko mi pitanja postavljaju. Svi bi željeli nešto znati. Postavljaju mi pitanja na koja ja nikada ne mogu odgovoriti, ali Gospa nas uči i kaže: „Molite, i kroz molitvu spoznat ćete odgovore na sve što tražite“.

Gospa nas poziva da molimo u svojim obiteljima, da stavimo Boga na prvo mjesto u svojim obiteljima, jer ako je Bog u našim obiteljima, onda mi doista možemo biti jedna sveta obitelj, kao što je Gospa ponavljala bezbroj puta: „Želim da budete sveti, da vaše obitelji budu svete obitelji“. Što bi bilo ljepše nego da mladi pođu iz Međugorja i kažu svojim roditeljima: Mi želimo moliti s vama! Od danas želimo staviti Boga u našu obitelj! Od danas želimo da u našoj obitelji ima vremena za Boga. To bi bio najljepši dar koji bismo mogli dati Gospi.

Vjera pobjeđuje

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Nismo li često shrvani tugom i pesimizmom, ne osjećamo li se često demoralizirani i uplašeni kada nam se učini da cijeli svijet klizi nizbrdo i da se toj dinamici ne možemo oduprijeti? Ne budimo fatalisti. Prije dvije tisuće godina, Ivan je u svojem Evanđelju zapisao: „Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakoga čovjeka dođe na svijet, ali svijet ga ne upoznā“ (Iv 1,9-10). Taj svijet, koji nije primio Svjetlo istinsko, svojom su vjerom i Božjom milošću obilježila dvanaestorica apostola. Gospa nam nudi alternativnu obeshrabrenju: „Budite svjetlo i ispružene ruke ovom nevjernom svijetu da bi svi upoznali Boga ljubavi“ (25. 11. 2001.).

Sami sebe često pasiviziramo misleći da je nekomu prije nas bilo lakše... U vrijeme komunizma, ljudi koji su htjeli kakav društveni položaj prilagođavali su se i učlanjivali u KP, a privatno su slavili krštenja i vjenčanja. Kada je pao komunizam oni su se prilagodili, približili se Crkvi, a privatno nastavili kao i prije. Danas se odriču svake ideologije i religije i sve im je relativno. Komunisti iz interesa, kršćani iz interesa, relativisti iz interesa... Poznata nam je šala iz devedesetih godina u kojoj svećenik s oltara pozdravlja narod u crkvi riječima: „Dragi vjernici u dnu crkve, dame i gospodo u sredini crkve, drugovi i drugarice u prvim redovima“... Koga danas pozdravlja u crkvi? U Hrvatskoj imamo velik postotak kršćana – i katolika i pravoslavljanih. Koliko ih je papirnatih a koliko autentičnih? „Nigdar ni tak bilo da ni nekak bilo, pa ni vezda ne bu da nam nekak ne bu... kak bu tak bu, a bu vre nekak kak bu!“ Logika Krležinog Petrice Kerempuha...

Vjera nije odvojena od realnosti života, od socijalnih i društvenih pitanja. Kada bi predsjednici i premijeri svijeta slijedili socijalni nauk Crkve, bilo bi nam svima bolje. Crkva ima snagu i moć promijeniti društvo, što su pokazali Isusovi učenici.

Isus je došao u svijet u kojemu je židovstvo bilo u dubokoj krizi, u kojemu su Grci i Rimljani bili mnogobošci... Nekoliko stoljeća kasnije Europa, Bliski istok i sjeverna Afrika bili su kršćanski. To ne znači da je to društvo bilo savršeno, daleko, daleko, daleko od toga, budući da ljudsko društvo ne može biti savršeno, ali perspektive koje nam se danas nude doista su zastrašujuće. Ljudska je narav ista, jučer i danas, ali nam danas tehnologija daje mogućnosti koje nikada prije nismo imali. Jedno od etičkih pitanja koje se nameće u odnosu na sutrašnjicu je: Smijemo li učiniti sve ono što možemo učiniti? U jednoj poruci Gospa kaže: „Pozivam da svoj posao radite s odgovornošću“ (8. 5. 1986.).

Poruka od 25. studenoga 1997. kaže: „Danas vas pozivam da shvatite svoj kršćanski poziv. Dječice, ja sam vas vodila i vodim kroz ovo vrijeme milosti, da postanete svjesni svojega kršćanskoga poziva. Sveti mučenici su umirali svjedočeći: „Ja sam kršćanin i Boga ljubim iznad svega!“ Dječice, i danas vas pozivam da se radujete i budete radosni kršćani, odgovorni i svjesni da vas je Bog pozvao da na poseban način budete radosno ispružene ruke prema onima koji ne vjeruju, i da vašim primjerom života dobiju vjeru i ljubav prema Bogu.“ Poruka ne kaže katolici. Poruka kaže kršćani. Poruka govori o primjeru života. Poziva nas da shvatimo svoj kršćanski poziv. Kada je riječ o pozivu, uglavnom se misli na svećenički i redovnički poziv, rjeđe se govori o pozivu na bračni život, još rjeđe o po-

svećenim laicima, a skoro nikada o kršćanskom pozivu kao takvom. Bog nas je stvorio na svoju sliku. Po krštenju dobivamo milost da mu postanemo slični. „Čekam i tražim sva zaspala srca da se probude iz sna nevjere“ kaže poruka (25. 6. 2011.).

Gospine poruke govore o osobnoj, živoj i radosnoj vjeri (25. 9. 2011.), o hrabrom svjedočenju u radosti (25. 5. 2000.; 24. 12. 2004.; 25. 10. 2009.; 25. 1. 2010.;), o svjedočenju životom (25. 2. 2000.; 25. 1. 2006.). Što dobivaju oni koji vjeruju? Primit će Duha (Iv 7,39), vidjet će slavu Božju (Iv 1,14), bit će sinovi svjetlosti (Iv 12,36). Ove riječi nisu bile upućene pustinjacima ni redovnicama, nego prvim kršćanima koji su svojom vjerom doista promijenili društvo. Ne riječima, nego životom (25. 10. 1992.). Ne silom, nego vjerom. „Jer sve što je od Boga rođeno, pobjeđuje svijet. I ovo je pobjeda što pobijedi svijet: vjera naša“ (1 Iv 5,4-5).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.



Ustrajati u molitvi 3/3

Dati se voditi

Jacques Buisson, DI

Niš udio u molitvi je važan, ali nas ne će daleko odvesti. Daleko će nas odvesti i ustrajnost će nam dati Božje djelovanje jer on „snagom u nama djelatnom može učiniti mnogo izobilnije nego li mi moliti ili zamisliti“ (Ef 3,20). Bog će to stvarno učiniti pod uvjetom da to doista želimo i da mu se previše ne opiremo.

Susresti Boga ne znači zamišljati si nešto nego biti pogodan, pokrenuti se, biti preobražen, promijenjen, postati drugačiji, iskusiti patnju i radost, bol i zanos. To je pustolovina, to je objava. Na duge staze, to je slijed susreta koji su s jedne strane slični, a s druge malo ili jako različiti. Volimo se susretati u istim restoranima, na istim mjestima u prirodi, ponavljati iste geste ili aktivnosti, postavljati si uvijek ista pitanja, ali i otići u nove zemlje, razgovarati o stvarima o kojima još nikada nismo razgovarali. Dobro je naći geste, riječi, aktivnosti po kojima se susret sve više produbljuje. Ako imamo tu sreću da možemo svakodnevno moliti, onda se isplati iz te molitve izvući maksimum.

Kako si pomoći?

Čovjek si može pomoći na razne načine, može s vremenom napredovati. Za njega je najbolje ono, gdje najbolje susreće Boga.

Mnogi se ljudi hrane Božjom riječju u meditaciji ili kontemplaciji. Najčešće se služe dnevnim liturgijskim čitanjima. To je odličan izbor jer daje jasno usmjerenje, napose na početku, ali nije nužan. Katkada je dobro isprobati nešto drugo, ovisno o potrebama duše: može se u slijedu čitati Evanđelje ili neku Poslanicu, Muku, Djela apostolska itd. Jednom čovjeku treba više teksta, drugomu manje. Dobro je ipak zadovoljiti se s malim i odmarati se u tome, kao ljudi koji kušaju neko posebno jelo ili piće: uzmu

malu količinu i daju si vremena. Tako i ovdje. Riječ Božju treba primiti u srce, dopustiti, primjerice, da me pogodi poziv na obraćenje, da me zanese poziv na radost.

Nekima će biti važne geste i položaj tijela u dugom vremenu izlaganja Božjem pogledu. Geste uključuju cijelu osobu, a ne samo njezinu intelektualnu dimenziju. Abraham pada ničice pred trojicom anđela, psalmist pruža ruke prema Bogu, učenici u lađi padaju ničice pred Isusom. Sveti Ignacije preporuča da se na početku unutarnje molitve tijelom izrazi poštovanje ili poniznost, a sveta Terezija Avilska savjetuje znak križa. Takve geste čovjeku mogu donijeti duboku sreću. Svatko po svom ukusu može znači kako će se pokloniti Ocu, kako će pružiti ruke Kristu, kako će se prekriti. Znak križa može se „upisati“ u cijelo tijelo, ili na liturgijski način na čelo, usne i srce, ili ga se može povezati s očima, ustima, ušima uz molitvu: „Neka mi znak križa otvori oči za tvoja čudesa i usne za hvalospjev, neka otvori moje srce...“ Neki će u dubini duše sve intenzivnije moliti za radikalne milosti, za nešto što traže već mjesecima i godinama. Nekima će biti jako korisna vokalna molitva, litanije, „Isusova molitva“. Neki pak već prakticiraju ili pomalo počinju prakticirati unutarnju tišinu. Ako se vratimo na sliku putovanja brodom, ta je unutarnja tišina poput uskog prolaza prema otvorenom moru, to je put prema dubokoj unutarnjoj molitvi. Sve su to tek situacije kojima pokušavamo dati svoj udio u unutarnjoj molitvi. U tajnosti nas Bog privlači i daje nam volju za molitvom. Njegov je udio bitan. Sveta Terezija Avilska kaže: „On preuzima skoro sve troškove putovanja“.

Pristati na Božje djelovanje

Sveti Ignacije nas poziva da osjećamo i kušamo nutrinom. Taj se izraz može primijeniti ne samo na naš način molitve, nego i na Bož-

je djelovanje. Osjećati i kušati nutrinom znači osjetiti Božje djelovanje i na njega pristati. To znači prihvatiti njegov način, njegove metode čišćenja, preoblikovanja i preobražavanja. Za to postoji jedan stari izraz: „pati divina“. Pristati na Božje djelovanje i trpjeti ga, iskusiti ga, podnositi ga.

Nije to lako. Bog nas „obrađuje“ svojim beskrajno blagim, ali snažnim rukama. Ne vodi nas putem lijepih zamisli koje gode našoj taštini, nego nas uzima tamo gdje stvarno jesmo, tamo gdje smo možda još jadni i izobličeni. Put pred nama možda je duži nego što smo mislili. Ako se Bogu odupremo, on nam ne će moći pomoći u napredovanju. Ako mu damo i najmanje prostora, on će moćno djelovati. Danas se rado govori o Božjoj „slabosti“, to ima smisla, ali je dobro govoriti i o Božjoj moći, čak i o njegovoj sve-moći. Za njega ništa nije previše čuderno, on je majstor nemogućega. Neke stvari izgledaju kao sitnice, a mijenjaju život i svijet. Jedan mi je svećenik ispričao da je bio strastveni pušač, da je jako želio prestati pušiti, ali nije uspijeva. Jednoga je dana ovako molio: „Marijo, ja ne uspijevam prestati pušiti. Iz-moli za mene tu milost.“ Od toga dana više nije taknuo nijednu cigaretu.

Ima važnijih i težih stvari nego što je prestati pušiti: postati čist, ponizan, imati povjerenja, istinski ljubiti. Bog može iz korijena promijeniti srce, može ga preoblikovati. On jedini to može. Treba ga samo pustiti da djeluje. Nema drugog načina. Upravo to je najteže: pustiti Boga da djeluje. To je najviše što čovjek može učiniti. Kad Bog radi na našem srcu da bi ga učinio čistim, poniznim, punim povjerenja i ljubavi itd., treba ga pustiti. Treba mu se prepustiti, ići u istom smjeru, odozdo pratiti ono što dolazi odozgo.

Ima i sitnih svakodnevnih stvari koje nadilaze naše snage: okrenuti nečiji telefonski broj ili nekomu napisati pismo. Treba moliti da bi se to moglo učiniti, nema drugog načina. I onda pristati na Božje djelovanje.

Učinkovitost molitve je jedina stvar koja nam je zajamčena na ovome svijetu. Isus kaže: „Sve što god zamolite i zaištete, vjerujte da ste postigli i bit će vam!“ (Mk 11,24). Moliti znači izložiti se riziku da ćemo biti uslišani. Uslišani u Božje vrijeme. Sve je to istodobno predviđeno i prestrašno, frustrirajuće i zadovoljavajuće, kapitulacija i trijumf. Majka Terezija kaže: „Ljubiti sve do bola“. Tako se ulazi u Božju radost. Ustrajati u unutarnjoj molitvi znači pustiti Boga da nas vodi putem ljubavi, uz rizik i izvjesnost da će nas uslišati. Razumljivo je da na taj put krećemo sa strahom i čežnjom, sa željom da od Boga pobjegnemo i da mu potročimo ususret. Sveti Nikola iz Flüe rekao je da se na unutarnju molitvu katkada ide kao na ples, a katkada kao na bojišnicu.

Prevela Lidija Paris

Sretna nam 2013. iliti je li vjera (doista baš samo) privatna stvar?

Kakva je dinamika danas na djelu? Komunizam, koji je religiju bio izbacio iz javnoga prostora, bio je jasno definiran agresivan blok gdje se znalo s kim se ima posla. Tada smo se blokovski svrstavali uz „našu Crkvu“ i vjeru koristili da se suprotstavimo sustavu koji nas je ugnjetavao. Danas je drugačije, danas imamo „soft“ metode koje zdrav razum stavljaju na tešku kušnju. Mislimo da smo se izborili za demokraciju, no živimo li doista u demokraciji?

Lidija Paris

Demokracija je vladavina većine uz poštovanje prava manjina. Ako se želi ukidati prava većine zato što to nekima iz manjina smeta, je li to još demokracija? Neki manjinski lobiji idu za tim da se – u ime poštovanja manjinskoga mišljenja – nepoželjnim proglasi ono što zastupa većina. Je li to još uvijek demokracija ili smo već u fazi prelaska na neki drugi oblik vladavine? Koji? Tzv. participativna demokracija, u kojoj nevladine udruge i razne interesne skupine svojim lobiranjem na najvišoj razini u međunarodnim strukturama (koje na temelju tzv. konsenzusa utječu na nadnacionalnu legislativu, koja onda „višom silom“ prelazi u nacionalne zakone) predstavlja razgradnju demokracije u klasičnom smislu.

Kako nešto, do čega drži velika većina stanovništva, može biti proglašeno „privatnim“? Pitanje je držimo li se toga nečega, ili nam zapravo odgovara da nam država svojim zakonima omogućuje ono što nam vjera zabranjuje? Ako je tako, budimo spremni na posljedice i nemojmo reći da nismo znali i da u tome nismo sudjelovali. Ako sol obljudi, čime će se soliti? Ako se grad na gori izgubi u magli, gdje će se ljudi skloniti? Ako se svjetiljka ugasi, kako ćemo naći put? Ako je vjera nešto „privatno“, može li se očekivati da će sljedeći korak biti ukidanje svih vjerskih građevina koje se nalaze na javnom prostoru i tjeranje postojećih religija u katakombe?

Gdje to cipela žulja?

Svaka religija govori o grijehu. Tu cipela žulja. Zašto bi vjerska stajališta bila nešto pri-

vatno, a LGBT stajališta nešto javno? Kakva je to dinamika na djelu? Jesmo li mi kao vjernici zakazali ili je na djelu đavolski plan ukidanja Boga iz javnoga prostora? Ili oboje? U društvu koje se temelji na ljudskim pravima, jedini argument koji još prolazi je: „Ja imam pravo na to“. U situaciji kada starinski zdravorazumski argumenti više ne nailaze na razumijevanje, hoćemo li se morati boriti za svoja vjerska prava vokabularom iskovanim u međunarodnim organizacijama, naime, da i mi „većinci“ imamo jednaka prava kao i „manjinci“? Da imamo pravo na slobodu vjerskoga izražavanja, da imamo pravo na svoje mišljenje? Ili će svi imati pravo na svoje mišljenje osim religioznih ljudi, pa će svako vjersko uvjerenje biti zabranjeno jer ima svoje moralne kategorije koje su u sukobu s novoiskovanim kategorijama ljudskih prava?

Budući da nijedna velika monoteistička religija na svijetu ne dopušta pobačaj ili homoseksualne odnose, treba dokinuti postojeće religije i stvoriti New Age religiju u kojoj nema ni dogmi ni pravila, nego samo traženje vlastite ugone i klanjanje vlastitom sebičnom egu.

U povijesti vidimo uvijek istu šablonu: svoj osobni promašaj (primjerice raspad braka) ili grijeh (primjerice pobačaj) netko želi opravdati, pa se počne boriti da to postane društveno prihvaćeno, a onda ide i dalje: svoj osobni promašaj ili grijeh želi nametnuti kao društvenu normu. U trenutku kada nešto, što je po sebi protunaravno, zakonom biva prihvaćeno kao društvena norma, to postaje prihvaćeno kao društvena norma, to postaje normalno. Ono što nije dopušteno u religijama, postaje dopušteno državnim zakonima.



Zato treba dokinuti religije, da nas ne podsjećaju na naš grijeh. Taj grijeh nije privatna stvar, on mijenja društvo. Ne gledajmo u krivom smjeru. Najveća opasnost za ovaj svijet nije islamski fundamentalizam, što bi mnogi htjeli da vjerujemo. Najveća opasnost za ovaj svijet je nova globalna etika koja sustavno razgrađuje one vrijednosti prema kojima se čovječanstvo mukotrpno uspinjalo tisućljećima.

Mišljenje koje se ne smije imati

Osobe koje se u javnom prostoru usuđuju reći da je homoseksualnost grijeh izložene su javnom linču. To se ne smije reći. Takvo se mišljenje ne smije imati. Zašto uopće nekome tko nije vjernik smeta što vjernici govore o grijehu? To mu ne bi trebalo smetati ako ne vjeruje da postoji grijeh... Ili su to ostatci ostataka nečega što se zove savjest koju se po svaku cijenu želi ušutkati? Među posljednjim tabuima su pedofilija i incest. Kako su stvari krenule, doći će dan kada će se netko vrlo argumentirano izboriti i za to,

pozivajući se na starogrčke običaje ili životinjski svijet... U nekim nevladinim organizacijama prava životinja uzdižu se na razinu ljudskih prava pa ćemo možda jednoga dana početi uzimati i životinje za primjer, a buduću da kod njih postoji incest, zašto ne i kod ljudi? Namjerno pretjerujem, no ono što se u prijašnjim naraštajima smatralo nemogućim danas je uvriježena praksa, zato, budimo budni!

Nastupa li novo čovječanstvo koje proizlazi iz spoja čovjeka i tehnologije? Počelo je malim koracima u estetskoj kirurgiji... Danas se u Njemačkoj adolescentima, uz suglasnost roditelja, dopušta hormonska terapija s ciljem promjene spola koja će se nepovratno zaključiti operacijom. Kakvi će to biti muškarci i žene? Ne će biti ni muškarci ni žene! Zahvaća se u sam početak života – preko eliminacije „defektnih“ embrija, do biranja spola djeteta i umjetne oplodnje koja će homoseksualnim parovima omogućiti vlastito potomstvo... Samo je pitanje vremena kada će to učiti u zakonodavstvo. U Belgiji danas

Osobe koje se u javnom prostoru usuđuju reći da je homoseksualnost grijeh izložene su javnom linču.

To se ne smije reći. Takvo se mišljenje ne smije imati.

Zašto uopće nekome tko nije vjernik smeta što vjernici govore o grijehu? To mu ne bi trebalo smetati ako ne vjeruje da postoji grijeh...

bilo koja žena bez preporuke liječnika može doći na umjetnu oplodnju, to traje nekoliko minuta i stoji 200 €. Francuska razmišlja o ozakonjenju istog, da njihove građanke ne bi morale ići u inozemstvo... To može funkcionirati za žene, no što će reći muški homoseksualni parovi? Kako će oni ostvariti svoje „pravo“ na potomstvo? Uz pomoć zamjenskih majki kojima će plaćati za tu uslugu? Ili idemo još dalje – do prizora iz SF filmova u kojima se ljudska bića proizvode na tekućoj vrpici?

Dvouvna savjetovati, neuka poučiti, grješnika ukoriti

Vjernici su (velik) dio ovoga društva i imaju pravo su-odlučivati o njegovoj budućnosti. Čujemo da se „Crkvi“ predbacuje da se želi miješati u društvena pitanja... a što bi trebala raditi? Pasivizirati ljude i tješiti ih da će im biti bolje u vječnom životu? To bi neki htjeli, ali ne! Vjernici su suodgovorni za ovo društvo. Mi ne živimo samo za vječnost, mi najprije živimo sada i ovdje, i ovaj je svijet pred soblje vječnosti za koju se aktivno pripremamo. Kada dođemo pred vječni sud, koje će nam se pitanje postaviti? Ne „koliko ste molili“ nego „što ste učinili svojim bližnjima“. Nije riječ samo o čaši vode, tanjuru tople juhe, zimskom kaputu ili pristojnu krevetu, danas su uložili mnogo veći i sudbunosniji. Ne postoje samo tjelesna, nego i duhovna djela milosrđa, a ona glase: dvouvna savjetovati, neuka poučiti, grješnika ukoriti, žalosna i nevoljna utješiti, uvrjedu oprostiti, nepravdu strpljivo podnositi, za žive i mrtve Boga moliti. Nemojmo filtrirati ta djela milosrđa i zadovoljiti se praštanjem uvrjeda, strpljivim podnošenjem nepravdi, okretanjem drugoga obraza i molitvom. Treba dvouvna savjetovati, neuka poučiti, grješnika ukoriti! Zato bi neki htjeli da vjera bude privatna stvar, jer ako naši biskupi – a sve više i više i laici – žele savjetovati, poučiti i ukoriti, to nekome smeta.

Što je s medijima? Po naravi posla, oni bi morali izvještavati nepristrano, što je kod nas u pitanjima koja imaju veze s vrijedno-

snim sustavima postala iznimka a ne pravilo. Napose je problematično što su se novinari pokorili „politički korektnom“ govoru – baš kao u totalitarnim režimima – pa se o nekim stvarima smije i može govoriti, a druge nemaju pravo javnosti ili se o njima govori izrazito kritično, ironično i čak sarkastično, a one koji ih zastupaju izlaže se javnom ismijavanju. U današnjem društvu neki imaju pravo na svoje mišljenje, a neki ne.

Posvuda i stalno se govori o ekonomskoj i finansijskoj krizi, ali ne živi čovjek samo od kruha. Ekonomska i finansijska kriza su posljedica krize vrijednosti, neposredna posljedica grijeha, ali o tome se ne smije govoriti jer je grijeh kategorija koja nema pravo javnosti. To je privatna stvar. A kako privatni grijeh utječe na javni život, to vidimo na sudskim procesima našim bivšim političarima. Razglaba se nadugo i naširoko o svemu i svačemu, uvijek oko vruće kaše, umjesto da se bobu kaže bob a popu pop. Ono što nas sve upropaštava je grijeh.

Ne budimo duhovno sebični

Nitko se ne spašava sam. Nije dovoljno baviti se „svojim spasenjem“. Prečesto smo čak i u svojim najljepšim duhovnim težnjama sebični. Sedam glavnih grijeha – oholost, škrtnost, bludnost, zavist, lakomost, srditost, lijenost – nisu samo naša privatna stvar, oni djeluju na društvo u kojem živimo. Četiri čudoredne krjeposti – razboritost, pravednost, jakost, umjerenost – nisu samo naša privatna stvar, one su nužno potrebne našem društvu. Tri bogoslovne krjeposti – vjera, ufanje i ljubav – nisu nešto što se živi samo na nedjeljnoj Misi. Darovi Duha Svetoga – mudrost, razum, savjet, jakost, znanje, pobožnost, strah Božji – hitno su potrebni našem društvu. Plodovi Duha Svetoga – ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrotu, vjernost, blagost, uzdržljivost – nisu samo obiteljske vrijednosti, nego nešto što cijelom našem društvu treba.

I zato, sretna nam 2013. godina, i razmišlimo u kakvu svijetu želimo živjeti i što možemo učiniti da takav i bude!

Život mi se promijenio zbog Gospe Međugorske

Svaka dobra stvar koja mi se dogodila u životu došla je od Međugorske Gospe. Ispričat ću vam životnu priču svoje obitelji. To je poruka nade.

Dave Leatherby, Sacramento, Kalifornija

Moji su roditelji sa srednjeg Zapada SAD-a gdje velikom većinom žive protukatolički nastrojani protestanti. Tako sam bio i odgojen. Kada je moj otac zbog posla prešao u Kaliforniju, upoznao je jednog oduševljenog katolika koji ga je izazvao ovim riječima: „Ja sam rimokatolik i vjerujem da je rimokatolička vjera punina istine. Ako uspiješ dokazati da sam u krivu, pristupit ću tvojoj protestantskoj Crkvi. Ako pak ja dokažem da sam u pravu, ti moraš postati katolik“. Moj se otac nije bojao izazova i rekao je: „Prihvaćam, s čime ćemo početi?“ Taj je čovjek mom ocu dao dvije knjige. Jedna je „Povijest jedne duše“ svete Terezije od Djeteta Isusa, a druga „Ispovijesti“ svetoga Augustina. Moj je otac pročitao te dvije knjige i znao je da mora postati katolik. Od tada pa nadalje ja sam bio odgajan kao katolik, ali su u meni ipak ostali svi strahovi i sumnje koji su mi bili usađeni u protestantskoj vjeri. Bio sam najstariji od desetero djece.

Je li zbog mene svijet bolji?

Odrastao sam, oženio se, dobio četvero djece i postao svjetski čovjek. Novac, uspjeh, časti, to su bile stvari za kojima sam težio. Imao sam ženu i djecu, ali sam živio vrlo sebičnim životom i u nutрини bio posve prazan. Jednog sam dana odlučio pokušati nešto što nikada prije nisam učinio: otišao sam na duhovne vježbe. To su bile petodnevne duhovne vježbe u tišini. Nikada prije nisam iskusio ništa slično. U početku je bilo teško, a onda je postalo predivno. Prvi put u životu imao sam dojam da mogu razgovarati s Bogom i da mogu malne čuti njegov glas. Jednoga dana dok sam sjedio u kapelici vidio sam postariju časnu sestru. Mogla je imati 75 ili 80 godina, ili još više. Pomislio sam da je ona u svom životu učinila stotinu ili tisuću ili deset tisuća puta više dobra nego što sam ja učinio u svome. Prvi put u životu pomislio sam da moje postojanje ovaj svijet nije učinilo ništa boljim. Pomolio sam se i rekao: „Bože moj, pomoz mi da postanem bolji čovjek, da zbog mene svijet bude bolji“. Nisam mogao ni sanjati kako će Bog odgovoriti na tu molitvu.



Foto Dani

Iako su mi svi poslovi do tada dobro išli, odjednom sam zapao u strašne poteškoće. Vremenom sam bankrotirao i izgubio svoj biznis. Izgubio sam dom, čak i reputaciju. Moje je ime bilo skoro svaki dan u lokalnim novinama. To je bilo vrijeme teške patnje, ali sam mislio: imam barem zdravlje i obitelj. Ubrzo nakon toga sam zadobio tešku športsku ozljedu, tako da se nakon toga više nikada nisam mogao baviti športom. Mislio sam da mogu i to podnijeti, budući da imam svoju obitelj. Onda je jednog dana došla moja žena i rekla mi da me više ne voli, da više ne želi biti sa mnom u braku. Iako sam bio sebičan čovjek, obitelj mi je bila najvažnija u životu. Zato sam odlučio da ću učiniti

sve što je u mojoj moći da sačuvam obitelj. Živio sam devet mjeseci izvan kuće, daleko od svoje djece, i svake sam noći plakao i molio. Moja je žena konačno dopustila da dođem kući, ali ja sam u međuvremenu postao ogorčen čovjek. Počeo sam drugačije govoriti, drugačije se ponašati, postao sam pravi mračnjak. Izvana nitko ništa nije primjećivao, ali sam ja znao što se događa iznutra. U tom se trenutku Gospa uplela u moj život.

Prvi put u životu bio sam slobodan

Imao sam prijatelja koji je bio napustio ženu i obitelj i bio u vezi s drugim ženama, što ja hvala Bog nikada nisam učinio. Viđao sam ga u barovima kako se opija. Sjećam se da sam se uspoređivao s njime i govorio sebi: hvala Bogu da nisam u tako lošem stanju kao on! Jednoga dana, na jednome športskom događaju na kojem su nastupala moja djeca, prišao mi je jedan čovjek i pozdravio me. Nisam ga prepoznao. Izgledao je mirno i zadovoljno, radost mu je blistala na licu. Pitao sam ga što mu se dogodilo. Rekao mi je da je bio na hodočašću u Europi. Pričao mi je o Međugorju, o Gospinim ukazanjima i o čudesima koje je vidio. Bio sam fasciniran, ali i prestrašen. Mislio sam da je poludio. Ustuknuo sam, zahvalio mu i otišao što sam brže mogao. Nevjerojatno, ali cijeli tjedan koji je uslijedio mislio sam samo na lice toga čovjeka, na radost i mir koji su iz njega zračili. Tada još nisam znao da je Gospa zakucala na vrata mogega srca. Sljedećeg tjedna kada su moja djeca opet imala športski program, ja sam se rastrčao posvuda da ga nađem. Našao sam ga i rekao mu: „Molim te, pričaj mi još o tom Međugorju!“ Uz smijehak mi je rekao da je mislio da ćemo se opet vidjeti i pružio mi jednu brošuricu koje se nisam mogao načitati. Mislio sam: da sam živio prije 2000 godina i da mi je netko rekao da postoji tamo neki Isus koji bi mogao biti Mesija, bi li ga otišao potražiti? Vjerujem da bih. Sada sam suočen s činjenicom da se možda ukazuje Gospa. Moram otići pogledati i vidjeti je li to istina. Moja žena nije htjela ići sa mnom pa sam otišao sam. U zrakoplovu sam molio Boga: „Pomoz mi da spoznam istinu“.

Bio sam u Međugorju četiri dana. Bilo je

jako lijepo vidjeti tolike ljude sa svih strana svijeta kako mole. Bila je to doista oaza vjere, ali ja sam bio razočaran. Tražio sam nešto više ali nisam znao što. Četvrtoga dana, krunica mi je pred očima postala zlačana, ali ja još uvijek nisam vjerovao. Sumnjao sam da katolici prave krunice s ugrađenim trikom. Onda sam čuo neke ljude kako se spremaju ići kod Marije vidjelice. Pošao sam s tom engleskom skupinom. Marija je došla i govorila nam. Mislim da je tada imala 24 ili 25 godina. Poslovni sam čovjek i bio sam siguran da ću znati procijeniti govori li ona istinu ili ne. Njezino lice sjajilo je istom radošću i mirom kao lice mogega prijatelja. Njezini odgovori na naša pitanja bili su duboki. Nikada prije nisam čuo ništa slično. Jedna osoba iz skupine pitala je Mariju koliko moli. Ona je rekla: ja sam posvetila sav svoj život Bogu u molitvi. Tada sam znao da je Gospa doista ovdje.

Suočen s tom stvarnošću, s ljepotom Marijina lica i činjenicom da je Blažena Djevičica Marija ovdje, pogledao sam u svoj vlastiti život i u svoje srce i prvi put u životu sam se posve jasno vidio. Mislim da je to bila velika milost. Bio sam prepun žalosti i grižnje savjesti zbog života koji sam do tada vodio pa sam potražio mirno mjesto gdje ću moći plakati. Plakao sam satima i onda sam otišao na životnu ispovijed. Prvi put u životu bio sam slobodan. Radost me ispunila, mir, nisam htio otići iz Međugorja. Na putu kući molio sam: „Dragi Bože, previše me je strah davati ikakva obećanja. Molim te pomoz mi da promijenim svoj život“. Mislio sam na biblijsku riječ kada Isus visi na križu i kaže Ivanu: „Evo ti Majke!“ Sveto pismo kaže da ju je on uzeo k sebi. Tako sam zamolio Gospu: „Hoćeš li poći sa mnom?“

Bog ne želi da se moja obitelj raspadne

Osjećao sam se kao da lebdim. Kao da sam vidio svijet novim očima. Svakoga jutra čim sam se probudio htio sam moliti. Počeo sam ići svakoga dana na Misu. Počeo sam čitati živote svetaca i crkveni nauk, a moja se žena čudom čudila što mi se događa. Mislio sam da će sve biti dobro ako ona vidi da sam postao bolji muž i bolji otac, ali je ona počela mrziti sve što ima veze s vjerom! Postala je srdita. Smetalo joj je što odlazim na Misu, što nosim Gospinu medaljicu oko vrata... Htio sam staviti raspelo u našu kuću. Ona to nije dopustila, iako je bila odgojena u katoličkoj obitelji s mnogo djece. Vidite kako smo se bili udaljili! Uspio sam promijeniti način odgajanja naše djece. Televizija, časopisi, knjige, filmovi, nisam mogao vjerovati da prije nisam uviđao kako su sve te stvari štetne. Moja djeca su prihvatila moju vjeru. Slušala su o svecima i počela moliti

Zahvaljujem Međugorskoj Gospi za sve što sam primio. Ne bojte se dati joj svoj život. Uzmite je svojoj kući. Držite se onoga što je Isus rekao Ivanu i život će vam biti ispunjen i ona će se za vas brinuti.

sa mnom, ali moja se žena sve više udaljavala, tako da konačno sa mnom nije htjela ni razgovarati ni spavati. To je trpljenje trajalo godinama. Konačno smo došli do točke kada sam shvatio da više ne možemo živjeti pod istim krovom. Žarko sam molio za svoju obitelj i došao do zaključka da Bog možda iz nekog razloga prihvaća da živimo odvojeno. Nisam mogao shvatiti kako on to može htjeti, ali sam se nadao da iz toga možda može proizaći neko veće dobro. Odlučio sam svoju ženu dati slobodu.

Pripremio sam sve dokumente za rastavu i planirao reći svojoj ženi da je volim više od svega, da ne želim rastavu, ali da joj želim sreću i da joj dajem slobodu. Sutradan mi je na poslu bilo jako teško. Zazvonio je telefon. Bio je to čovjek koga sam jedva znao, sreli smo se u molitvenoj skupini. Rekao mi je da me odmah želi susresti, bio je uporan, rekao je da se moramo naći istoga jutra. Bio sam iritiran i pitao ga što to može biti tako hitno. Rekao mi je: „Sječaš li se molitvene skupine u koju si dolazio? Jedna djevojka u toj skupini čula je nešto od Gospe u svom srcu“. Našao sam se s tim čovjekom u jednom parku. Kazao mi je da se ta djevojka probudila usred noći i da joj je Gospa rekla neka napiše poruku za mene. Kakvu poruku za mene? Ja ne poznajem tu djevojku! Dao mi je zatvorenu omotnicu. Otvorio sam i počeo čitati. Pisalo je: „Najdraži moj sine, vidjela sam tvoju patnju, nebo ne želi da se tvoja obitelj raspadne, imaj vjere i ustraj“. Pismo je govorilo još mnoge ljepše stvari koje je samo Gospa mogla znati. Počeo sam plakati. Tamo gdje je bilo beznađe probudila se nada.

Kušnje kao odgovor na molitve

Odjednom su se mojoj ženi počele događati loše stvari. Dvojica naoružanih maskiranih lopova napali su našu trgovinu. Moju su ženu za kosu odveli u stražnju prostoriju, stavili joj pištolj u usta, morala je otvoriti sef i dati novac. Možete zamisliti kako je bila traumatizirana! Nekoliko dana kasnije opekla se vrućim viklerima. Mislija je da će izgubiti oko. Tjednima je nosila povez. Nekoliko dana kasnije njezin novi veliki auto koji još nije bio osiguran bio je ukraden ispred kuće. Jedna stvar za drugom... Moja je žena konačno došla k meni i rekla da joj život više

nema radosti ni smisla, da je nesretna, da razmišlja o samoubojstvu, ali da se čudi kako to da bez obzira na to kako se ona ružno prema meni ponaša, ja sam uvijek pun radosti. Pitala me kako mi to uspijeva. Rekao sam joj da je to zato što svaki dan idem na Misu. Nekoliko dana kasnije, na 1. siječnja – na svetkovinu Marije Majke Božje – otišao sam moliti u kapelicu i pitati Boga zašto nam se događaju sve te loše stvari. Tada sam osjetio kako me netko tapša po ramenu. Pokraj mene je stajala jedna žena i smiješila se. Nisam je poznao. Rekla je: „Sve su te stvari Božji odgovor na tvoje molitve!“ Nisam razumio.

Te godine korizma je počela dosta rano. Pitao sam djecu što ćemo učiniti za korizmu, iako sam znao da će se moja žena naljutiti ako za stolom govorimo o vjeri. Djeca su govorila da će se odreći slatkiša i raznih drugih stvari, a moja žena me pogledala i pitala: „A mene ne ćeš pitati što ću ja za korizmu?“ Bojao sam se pitati. Rekla je: „Ja ću svakoga dana ići na Misu.“ Kada ona nešto kaže, onda se toga i drži. Svakoga dana u korizmi ona je išla na Misu i počela joj se vraćati radost. Uskrs je bio blizu. Rekao sam djeci da moramo prije Uskrsa ići na ispovijed. Moja je žena rekla: „Idem i ja na ispovijed!“ Nije se ispovjedila 20 godina. Nisam mogao vjerovati. Moja se žena ispovjedila. Danas me pretekla u duhovnom životu. Međugorska Gospa učinila je velike stvari u mom životu. Postali smo prava katolička obitelj.

Božji blagoslov

Što je s našom djecom? Sin me nazvao s fakulteta i rekao: „Oče, molim te, ne plaćaj mi školarinu za sljedeću godinu jer napuštam sveučilište“. Rekao mi je da ima zvanje. Danas je katolički svećenik u Kaliforniji. Moja najstarija kćer je u Rimu završila filozofiju i teologiju. Trojica su je prosila, ali ih je sve odbila jer je mislila da će postati redovnica. Sva trojica su postali svećenici. Onda me jednoga dana nazvala i rekla: „Oče, našla sam čovjeka za koga se želim udati. On je bogoslov iz Slovačke i priprema se za svećeništvo“. Rekao sam joj neka ga pusti na miru, a ona meni: „Tata, ali on je bizantinskog obreda! Oni tamo zareduju oženjene ljude!“ I tako sada imam sina svećenika i zeta svećenika!

Priredila Lidija Paris

O trostrukom putu

Napredak u ljubavi dovodi do savršenstva sviju dobara.

Da se shvati napredak u ljubavi prema Bogu, valja znati da ima šest stupnjeva po kojima se polako i redom dolazi do punoga savršenstva.

Prvo je ugodnost, tj. da čovjek nauči kušati kako je sladak Gospodin. To se događa kad razmatranja o ljubavi Božjoj rađaju u srcu ugodnost.

Drugi je stupanj velika želja: kad se, naime, duša počinje pričavati na gore spomenutu ugodnost, nastaje u njoj tolika glad da je ne može ništa nasititi dok potpuno ne zaposjedne onoga koga ljubi; a kako se to ne može postići u sadašnjosti, ona izlazi izvan sebe u zanos ljubavi.

Treći je stupanj sitost koja nastaje iz želje. Budući da silno želi Boga i diže se u visine, sve što je dolje, izaziva gađenje i grsti joj se. Stoga, kako je već nasićena, ne može naći okrijepe u nečemu što je izvan ljubljenoga. Kao što tko je sit, ako uzima hranu, postaje mu odvratna, tako je i duši na ovom stupnju s obzirom na zemaljske stvari.

Četvrti je stupanj opojenost koja nastaje iz zasićenosti. Opojenost se sastoji u tome kad netko toliko ljubi Boga da ne samo da ne traži utjehu nego se naslađuje i traži muku namjesto utjehe, pa iz ljubavi prema onome koga voli, uživa u patnjama, poniženjima i bičevima, kao Apostol.

Peti je stupanj sigurnost, koja proizlazi iz opojenosti. Time što duša osjeća kako već toliko ljubi Boga da bi za njega rado podnijela svaki gubitak i svaku sramotu, nestaje straha i duša se napunja tolikim ufanjem u Božju pomoć da smatra kako se više ni na koji način ne može odijeliti od Boga. Na tom stupnju bio



je Apostol kad je govorio: Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?

Šesti je stupanj prava i puna smirenost u kojoj je takav mir i takvo spokojstvo da se duša na neki način nalazi u šutnji i snu, i kao da se nalazi u Noinoj lađi gdje je ništa ne plaši niti uznemiruje.

Ta tko može smesti dušu koju ne uznemiruje nikakav žalac požude, kojom ne vitla nikakav rt straha? U takvoj je duši mir, konačno stanje, počivanje, tamo zaista počiva pravi Salomon, jer je u miru mjesto njegovo. Do toga mira nemoguće je doći drukčije osim putem ljubavi. Kad se ona postigne, čovjeku je vrlo lako činiti što spada na savršenost, bilo raditi bilo trpjeti, bilo živjeti bilo umrijeti.

Treba dakle nastojati da se napreduje u ljubavi, jer njezino napredovanje donosi sa sobom savršenost svih dobara, a nju neka se udostoji podijeliti nam Onaj koji živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen!

Sveti Bonaventura

Čovjeka treba „resetirati“

fra Mario Knezović

Opisujući ljude svoga vremena koji su bili ravnodušni na poruke i čudesa, Isus je kazao: „A kome da prisposobim ovaj naraštaj? Nalik je djeci što sjede na trgovima pa jedni drugima dovikuju: Zasviramo vam i ne zaigraste, zakukasmo i ne zaplakaste“ (Mt 11 16-17). Ravnodušnost i rezerviranost bijaše obilježje ljudi koji nisu prepoznavali, niti su bili sposobni čitati znakove vremena. Sve što se zbivalo kao da su namjerno pretvarali u samo još jednu neobičnu priču. Oglušivali su se na poruke proroka i uvijek nalazili diskreditirajuće riječi za onoga tko govori istinu i poziva na promjenu životnih načela.

Isus takvima prigovara kako mu spočitavaju što se druži s carinicima i grješnicima, što s njima jede i pije. Želeći im otvoriti oči zaslijepljene od grijeha, ukazuje im na Ivana Krstitelja koji nije ni jeo ni pio i koji se oblačio u devinu dlaku, ali ga opet nisu poslušali. U ovim se riječima može iščitati odgovor mnogima koji i danas, doduše nekad s pravom, prigovaraju Božjim službenicima – s kime se druže, što odijevaju, što voze i što jedu! Prigovor može biti na mjestu ali to, što je očito iz primjera Isusa i Ivana, nije presudno za prihvaćanje proročke poruke. Čovjek kao da stalno čeka Mesiju po svome ukusu i željama. No, takav nikad ne će doći jer čovjek ne zna što je njegova stvarana želja i volja ukoliko samo osjetilima tijela i užitka procjenjuje svoje stanje. Za prihvaćanje Boga i njegova govora potrebna je otvorenost Sili odozgo. To je i dar i milost, ali njih Bog ne nameće silom. Taj dar dola-

zi onima koji vape i koji svoju nutrinu otvaraju za ono što će iznenaditi i njihov razum i dotadašnja shvaćanja.

Čovjek današnjice je zbunjen, a zbunjenost je plod krivih poruka koje čuje i usvaja. Imamo višak „proroka“, a nedostatak pravih poruka... Čovjek se olako priklanja trendovima, svijetu jačih i svijetu prividnoga uspjeha. Mnogi, opijeni iluzijama, po cijeli život čekaju da se uzburkana i zamučena voda na ušću izbistri umjesto da se upute bistrom izvoru.

Pretvaramo li se ponekad i sami u zbor takvih? Je li nam draže slušati poluistinu i laž od prave istine? Želimo li čuti istinu koja nas mijenja i stvara nove životne postavke? Ivan je govorio istinu koja se ljudima nije sviđala i zato je platio glavom. Ljudi našega vremena često govore laži kako bi nam se sviđjeli i dodvorili. Tada gubimo sve. Gubimo dušu. Đavao je knez laži.

Svijet obmana, demagogije, govora prilagođenog situaciji i čudnih moralnih kompromisa pretvara nas u djecu koju Isus prisposodbi kao one koji su izgubili moć za bilo kakvo prepoznavanje bitnoga. Takvima ništa ne bi značilo ni da se nebo spusti na zemlju! Zbilja, slikovito govoreći, čovjek povremeno nalikuje prenatrpanom kompjutorskom sustavu koji ne može izvršiti zadane operacije. Nastaju blokade. Bez nove instalacije, čišćenja, antivirusnih programa i resetiranja – ponovnoga pokretanja – nema izvršenja kompjutorskoga zadatka. Je li došao trenutak za „resetiranje“ našega života? Nakupilo se virusa koji drmajaju našim unutarnjim sustavom pa prijeti potpuno uništenje svega što posjedujemo i što jesmo. Uputimo se izvoru jer će već sutra biti kasno!

Molitva pred Križem

Isuse, klanjamo se tebi na križu rassetom!
Ti ne donosiš teoriju o trpljenju, nego trpiš.
Ti si rekao: „Kad budem uzdignut, sve ću privući k sebi!“
Isuse, privlačiš me... Pouči me, Gospodine,
jer i ja imam trpljenja. Želim od tebe učiti!

Isuse, ti me učiš možda najvažnije životno pravilo:
Uzmi križ svoj! Prihvati križ svoj, zagri ga, zavoli ga!
Ja sam, Gospodine, ponekad samom sebi križ:
ne prihvaćam sebe, svoje slabosti, sebe kakav jesam.
Daj mi ljubavi, Isuse, da prihvatim sebe takvog kakav jesam!

Isuse, ponekad su drugi ljudi moj križ:
osobe koje ne volim, koje ne podnosim, koje su mi teške.
Ne prihvaćam ih, križ su mi.
Isuse, daj mi ljubavi da prihvatim taj križ,
da prihvatim sada u svom srcu te osobe!

Isuse, moj križ je bolest: ako ne prihvatim bolest,
moj križ postaje još teži.
Još više je gorčine u meni, još više trpim!
Daj mi, Isuse, ljubavi da prihvatim, zagrlim svoju bolest!

Ma. 5.

► Nastavak s 23. str.

Godine 1936. opetovano napušta opatiju. U Španjolskoj je izbio građanski rat. Trebao biti unovačen, ali je za vojnu službu nesposoban te se nakon tri mjeseca izbivanja smije ponovno vratiti u opatiju.

"Tvomu se Rafaelu žuri"

Bolest se ponovno pogoršala, što ga sili po treći put napustiti opatiju. "Ovaj treći put kad odlazem svoju redovničku odjeću vidim savršeno jasno Božju ruku te mi je sve svejedno. Bog me ne napušta. On me ne kuša. On me ljubi. Patnja je jedina valuta koja vrijedi i trajno ostaje".

Deset mjeseci provodi u Burgosu. Vrijeme je to u kojemu Rafael sazrijeva, vrijeme u kome bez ikakve zadržke predaje Bogu doslovce sve. Sve Bogu žrtvuje. "Živim u iščekivanju onoga koji ništa ne posjeduje i sve očekuje". "Htio bih letjeti cijelim svijetom i svim njegovim stanovnicima stalno dovikivati: Bog! Bog! Samo on! Što tražite? Za čim čeznete? Siromašni, pospani svijete, koji ne poznaješ silna Božja djela. Siromašni i nijemi svijete koji ne znaš zapjevati nikakav himan silnoj Božjoj ljubavi!"

U prosincu 1937. četvrti – posljednji – put stupa u samostan. Preostala su mu još samo četiri mjeseca života. "Želio bih da moj siromašni, bolesni život bude plamen koji lagano izgara od čiste ljubavi". Boluje od neizlječiva dijabetesa.

Rafaelova majka opisuje rastanak u prosincu kad je zadnji put vidjela svoga sina: "U jedanaest dopodne otišao je. Bijaise turboban, kišoviti dan. Rastanak je bio tih, jednostavan, ali su srca krvarila. Moli Boga da doskora umrem, rekao mi je kad me zagrlio". Na jednom papiriću njegovih posljednjih bilježaka zapisuje: "Postao sam svjestan svoga poziva. Ja nisam ni redovnik, ali nisam ni laik. Ja sam jednostavno jedno veliko ništa. Nisam ništa više nego jedna u Krista zaljubljena duša".

"Ne oklijevaj, Gospodine. Tvomu se Rafaelu žuri. Želi biti s tobom, želi vidjeti Mariju... Kakve ću divne zavjete položiti u času svoje smrti! Vječne zavjete ljubavi, zauvijek..., zauvijek!"

Rafaelova je molitva uslišana. Pao je u dijabetičku komu. Bolest se jednostavno na njega srušila. Posljednja četiri dana života ima visoku vrućicu. Uslijedila su nizmjenice stanja delirija i duhovne svežine. 26. travnja 1938. umire brat Rafael. "Želim biti za svijet jedno veliko ništa. Htio bih biti naskroz Tvoj. Pa i sve svoje grijeh predajem Tebi. Oni su posljednje što mi preostaje i što je do kraja moje. Gospodine moj, jesi li zadovoljan? Ja jesam".

Rosa Mistica

Marijanska pobožnost potaknuta događajima u Montichiariju i Fontanelli, gdje se Gospa navodno ukazivala pod imenom Rosa Mistica, izaziva žive kontroverze već nekoliko desetljeća. Pogledajmo o čemu je riječ.

Priredio fra Karlo Lovrić

Selo Montichiari i zaselak Fontanelle nalaze se u sjevernoj Italiji, 20 km od biskupskog sjedišta Brescie. Pierina Gilli, najstarije djetete u siromašnoj seljačkoj obitelji s devetero djece, tvrdi da joj se ukazivala Gospa. Pierina Gilli rođena je 1911. Otac joj je umro 1918., odmah po povratku iz rata. Izvori tvrde da joj se u djetinjstvu pokušavao nametnuti jedan obiteljski znanac – pedofil, komu se oduprla, na što joj je on zaprijetio smrću i proglasio je neposlušnom i tvrdoglavom. Majka je željela da ona postane redovnica, ali su zbog njezina zdravstvenog stanja svi pokušaji propali. Za vrijeme II. svjetskog rata Pierina Gilli radila je kao bolničarka u bolnici časnih sestara u Desenzanu. U travnju 1944. sestre su je primile u postulaturu i poslale raditi u bolnicu u Bresciu. Već u prosincu iste godine obolijeva od meningitisa i misli se da će umrijeti. Dana 17. prosinca 1944. ukazuje joj se osniivačica te kongregacije i ona ozdravlja. U srpnju sljedeće godine zdravstveno stanje joj se opet pogoršava, ali krajem 1946. se oporavlja i opet može raditi kao bolničarka, ovaj put u Montichiariju. U studenom iste godine opet teško obolijeva i mora na operaciju.

Ukazanja u Montichiariju

Tada, u noći s 23. na 24. studenog 1946., osniivačica joj se opet ukazuje i potiče je da pogleda u kut sobe. Tamo Pierina vidi predivnu gospođu odjevenu u ljubičastu haljinu, glave pokrivena bijelim velom, žalosna



lica i u suzama, koja joj kazuje samo tri riječi: „Molitva, pokora, naknada!“ Grudi su joj probodene trima mačevima.

Drugo ukazanje dogodilo se 13. lipnja iste godine, opet u bolnici. Pojava je bila u bijelom, a umjesto triju mačeva na grudima je imala tri ruže: bijelu, crvenu i zlačanu. Pierini je rekla da je šalje Gospodin da pokrene jednu novu marijansku pobožnost. Zauzvrat obećava procvat redovničkih zvanja, manje lažnih zvanja i svetost Božjih službenika. Svaki 13. dan u mjesecu neka bude marijanski dan za koji se vjernici trebaju pripremati 12 dana. Svake godine 13. srpnja treba se slaviti u čast „Rose Mistice“. Na Pierinino pitanje hoće li biti čudesa, odgovor je bio da će se čudesa sastojati u tome da će se oni, čije se zvanje bilo ohladilo i koji su bili nevjerni svomu zvanju, vratiti duhu svojih osniivača. Pierini je objasnila i značenje triju mačeva i triju ruža. Prvi mač znači gubitak svećeničkih i redovničkih zvanja. Drugi mač znači da svećenici i redovnici/redovnice žive u stanju smrtnoga grijeha. Treći mač znači da svećenici i redovnici/redovnice izdaju Isusa kao što je to učinio Juda. Bijela ruža znači duh molitve. Crvena ruža znači duh naknade i spremnost na žrtvu. Zlačana ruža znači duh pokore.

Treće ukazanje bilo je 22. listopada 1947. u bolničkoj kapelici, dok su tamo molili neki liječnici i mještani. Pojava je rekla Pierini da su se njezinu božanskom Sinu zgadile neprekidne uvrjede, te da je ona posrednica između njega i ljudi, napose posvećenih duša.

Četvrto ukazanje bilo je 16. studenog 1947. u katedralnoj župnoj crkvi, pred nekoliko ljudi među kojima su bili i svećenici. Pojava je ponovila da je njezinu božanskom

Sinu dosta grijeha protiv čistoće. Zato ona traži molitvu, pokoru i naknadu.

Peto ukazanje bilo je 22. studenog 1947., opet u crkvi, u nazočnosti nekolicine ljudi. Pojava je zapovjedila Pierini da u središtu crkve, ispod same kupole, na zemlji jezikom nacrtati četiri križa. Stala je na to mjesto i pozvala na molitvu, spremnost na žrtvu i pokoru. Obećala je da će se 7. prosinca još jednom ukazati u župi.

Šesto ukazanje bilo je 7. prosinca 1947., opet u crkvi, u nazočnosti samo troje ljudi, među kojima i Pierinin ispovjednik. Pojava je imala bijeli plašt koji su s lijeve i desne strane pridržavali jedan dječak i jedna djevojčica u bijelim haljinama. Rekla je da je u Fatimi tražila pobožnost prema svom Bezgrješnom Srcu, da je u Bonate (za vrijeme rata) pokušala ući u kršćanske obitelji, a da ovdje želi da je se časti pod imenom Rosa Mistica, i da se u redovničkim i monaškim zajednicama produbi pobožnost prema njezinu Bezgrješnom Srcu. Pierini je povjerila jednu tajnu i obećala da će joj osobno reći kada je treba objaviti. Pierina je pitala tko su ovo dvoje djece pokraj nje, a pojava je odgovorila da su to fatimski vidioci Jacinta i Francisko, koji će i nju pratiti u svim nevoljama. I oni su mnogo trpjeli, a bili su mnogo mlađi od Pierine. Od Pierine se traži jednostavnost i dobrota, a takvi su bili i Jacinta i Francisko.

Sedmo ukazanje dogodilo se 8. prosinca 1947., na blagdan Bezgrješnog Začeca BDM. Na najavljenom ukazanju došlo je nekoliko tisuća ljudi. Pojava se ukazala na vrhu velikog bijelog stepeništa ukrašenog bijelim, crvenim i zlačanim ružama i rekla da je Bezgrješno Začece. Silazeći niz stepenice uz smiješak je rekla da je ona Marija od milosti, puna milosti, Majka božanskog Sina Isusa Krista. Želi da je se zaziva imenom Rosa Mistica i da se svake godine 8. prosinca u podne slavi sat milosti za cijeli svijet. Rekla je i da će Isus Krist udijeliti mnoge milosti onima koji budu molili za jadne grješnike, i neka se kaže papi Piju XII. kako ona želi da se taj sat milosti proširi na cijeli svijet.

Za vrijeme toga ukazanja u crkvi je s roditeljima bio petogodišnji dječak koji zbog poliomijske bolesti nije mogao ni stajati ni hodati, kao i jedna dvadesetšestogodišnja djevojka koja zbog tuberkuloze već devet godina nije mogla govoriti. Oboje je bilo na licu mjesta posve izliječeno. Dogodilo se i treće čudo, ne u crkvi nego u mjestu. Tridesetšestogodišnja žena koja se smatrala mentalno i tjelesno zaostalom i nije mogla govoriti ostala je kod kuće, a njezin je otac otišao u crkvu. Čuvala ju je šogorica moleći krunicu. U trenutku ukazanja u crkvi bolesnica je posve i trajno ozdravila.

Ukazanja u Fontanelli

Poslije ovih događaja, mons. Giacinto Tredici, biskup Brescie, od Pierine je zatražio da dođe živjeti u Bresciu pomagati časnim sestrama u samostanu. U veljači 1966., dok je Pierina molila u svojoj sobi, opet je imala ukazanje. Pojava je najavila ukazanje u Fontanelli 17. travnja 1966. Biskup je bio obaviješten i od Pierine je tražio da o tome šuti.

Prvo ukazanje u Fontanelli bilo je u nedjelju 17. travnja 1966. Pierina je otišla u Fontanelle u pratnji samo jedne osobe. Tamo se nalazi izvor vode, do kojega vodi staro kameno stubište. Pojava se ukazala točno u podne i rekla da je šalje njezin Sin da bi tom izvoru dao čudotvornu iscjeliteljsku snagu. Od Pierine je tražila da u znak pokore poljubi kameno stubište i da se na određenom mjestu dade postaviti križ. Bolesnici će trebati najprije Isusa moliti za oprostjenje, zatim poljubiti križ, a onda piti sa izvora. Pierina je morala zagrabiti vodu pomiješanu sa zemljom i umiti se, što znači da su grijesi kao zemlja koju ispire čista voda milosti, tako da duše opet postaju čiste. Pojava je rukama dotaknula vodu i rekla da treba svijetu ponoviti njezine poruke iz 1947. Rekla je neka ljudi najprije idu u crkvu pokloniti se Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu i neka onda dođu na ovaj čudotvorni izvor.

Drugo ukazanje u Fontanelli bilo je 13. svibnja 1966., na dan prvog ukazanja u Fatimi. Pierina je imala ukazanje oko 11.40 pokraj izvora, u nazočnosti dvadesetak ljudi. Pojava je rekla neka se posvuda priča o njezinu dolasku na taj izvor. Rekla je da svijet srlja u propast, da ju je njezin božanski Sin poslao u Montichiari da donese milosti njegove ljubavi. Da bi se čovječanstvo spasilo potrebni su molitva, žrtva, pokora. Zatim je rukom pokazala izvor i rekla da želi da se na jednoj strani sagradi kupalište u koje se može uroniti bolesnike, a da se s druge strane



ne može piti s izvora. Na pitanje kako da se nazove taj izvor, odgovor je bio neka se zove Izvor milosti. Na pitanje kako se zove, pojava je ponovila „Rosa Mistica“. Zatim je raširila ruke i uz smiješak rekla da je došla dušama svoje djece donijeti ljubav, jedinstvo i mir, te je zamolila neka se ne prlja ljubav prema bližnjemu. Pierina je pitala koje je značenje plašta. Pojava je odgovorila da taj plašt znači njezinu majčinsku ljubav koja obavija cijelo čovječanstvo i svu njezinu djecu. Pierina je opet upitala što treba raditi u Fontanelli, a pojava joj je odgovorila da se traže djela ljubavi prema bolesnicima.

Što je bilo poslije

Biskup je Pierini zabranio odlazak u Fontanelle, čega se ona i držala, ali tvrdi da joj se Gospa ukazivala i davala poruke i poslije. Od kraja šezdesetih do svoje smrti, Pierina Gilli živjela je povučeno u blizini Montichiarija, ali i primala posjetitelje koji su dolazili u Fontanelle. Posljednje ukazanje imala je 1983., u svojoj 71. godini. Umrula je 12. siječnja 1991.

Kontroverzna pobožnost – stajalište Crkve

Biskupija Brescia dala je pet izjava i sve redom obeshrabruju ovu pobožnost.

30. 6. 1968.: Mons. Luigi Morstabilini živo potiče sve vjernike koji žele poštovati upute Crkve da ne promiču ni tiskovinama ni hodočašćima širenje pobožnosti koja se temelji na nepotvrđenom tumačenju činjenica koje nisu objektivno provjerene ni procijenjene.

25. 11. 1975.: Isti biskup potiče vjernike da u drugim svetištima i priznatim mjestima izraze svoju pobožnost prema Majci Božjoj.

15. 10. 1984.: Mons. Bruno Foresti, ohrabren ovlaštenim mišljenjem Svete kongregacije za nauk vjere, izjavljuje da a) takozvana ukazanja Gospe Rose Mistice u Montichiariju ne pokazuju znakove vjerodostojnosti; b) pobožnost prema Rosi Mistici nije dopuštena i ne smije se prakticirati ni poticati; c) tko god je promiče šireći publikacije i organizirajući hodočašća ne pomaže nego uznemiruje vjeru vjernika i potiče ih da djeluju protiv uputa Crkve.

19. 2. 1997.: Isti biskup potvrđuje sve prethodne izjave.

19. 3. 2008.: Mons. Luciano Munari traži od svih pojedinaca i skupina koji su do tada bili angažirani u promicanju marijanske pobožnosti u Fontanelli da poštuju sve prethodne upute, da ne šire poruke ni tiskovine niti pobožnost, niti da čine išta što bi makar i neizravno poticalo vjernike na pomisao da se sud Crkve o ovim ukazanjima i izvanrednim fenomenima promijenio u pozitivnom smislu.

Zajedno

Ne mogu se ne sjetiti nedavne izjave komisije HBK „Iustitia et Pax“. Poziva hrvatsku javnost da ne bude bešćutna prema Hrvatima u BiH. Zajedno smo bili u ratu, zajedno budimo i u miru. Jedni generali su oslobođeni, drugi čekaju na pravorijek. Trebamo se svi moliti za njih. Isto tako trebamo se skrbiti za svoju domovinu.

fra Miljenko Stojić

Niz ogoljele grane platana ispod moga prozora cijede se kišne kapi. Zima je tek počela i još ima do proljeća. Ono će zacijelo doći, samo treba podnijeti svu ovu hladnoću, sjetiti se da život ne ide ravnocrtno. Krase ga uzleti, padovi, lutanja, prosvjetljenja... I svakomu je tako. Ali, zajedničkim naporom od ove doline suza moguće je napraviti ne samo pristojan, nego prekrasan vrt u kojem možemo živjeti do onoga trenutka kad ćemo poći na susret sa svojim Gospodinom. On će nas, dapače, upravo o svemu tome i pitati.

Čitam ovih dana knjigu Ivana Aralica „Mentalni komunist“. Nisam je još dočitalo do kraja, ali hoću. Autor književnim darom raspliće političke teme. Tako je čitatelj dvostrukom na dobitku. Uči se lijepu pisanju, ali i lijepu političkom razmišljanju. Nažalost, i jedno i drugo kvarili su nam u vrijeme komunističkog jednodimlja. Učili su nas tada da treba slijediti njihove maglovite ideje i tada si savršen, član napretka koji samo što nije svanuo. O svojim tamnicama i što se u njima radi nisu bili razgovorljivi. Samosvjestan čovjek to je dobro znao i pokušavao o svemu širiti istinu.

Unatoč komunistima, unatoč nametnutom ratu hodočasnici su neumorno dolazili svojoj Kraljici Mira. Znali su da se ona protiv svakom neredu i da podupire istinu. Podrazumijeva se da smo to znali i mi iz krajeva gdje se ona ukazuje. I nastala je blagoslovljena povezanost, njih koji dolaze i nas koji smo ovdje. Okupili smo se svi zajedno oko svoje Gospe i učili pravom životu, onomu koji ne trpi kompromise, ali je u isto vrijeme i blag, i jednostavan, i dobronamjeran, i učinkovit, i... Nosili smo to zajedništvo i tako mijenjali sebe i svoju okolinu.

Komunizam ne zna za zajedništvo, čak ni u svojoj sredini. On neprestano traži neprijatelja, progoni ga, širi „plemenitu mržnju“, kako su znali reći. Njegovo je zajedništvo ledeno, svatko je svakomu suparnik, potkazi-vač i sudac. Neprestano je netko išao krivim putem i neprestano su nekoga sudili. Nisu nam za to bile potrebne emigrantske novine za koje se išlo godinama u tamnicu, o tome su nam govorili u medijima i u školi. Nazi-



Snimio: Sinisa Hancić

vali su to skretanjima. Malo je teže bilo objasniti skretanje od čega. Svaki komunistički diktator držao je sebe u središtu i prisiljavao druge da vjeruju u ono u što i on vjeruje. A kad bi skrenuo s toga puta, zna se, očekivalo se da i oni skrenu. Kašnjenja se nisu trpjela.

Tako je to bilo s njima. S pobijenim hercegovačkim franjevcima bilo je mnogo lakše. Oni su propovijedali Božji nauk i nastojali svakomu biti brat, maleni brat sv. Franje. To je ono kad si jednostavan bez obzira na to kakvo bogatstvo krio u svojoj nutрини. I poslali su kao takvi na svoj križni put. Upravo se spremam posjetiti jednoga koji ih je poznao. Bio je domobran, pa škripar, pa uhićenik, pa bjegunac u inozemstvo, pa UDB-ina lovina, pa... Život za izvrstan film. Najvjerojatnije to nitko nikada ne će snimiti. Tako su nam zamutili vodu da se moramo baviti drugim stvarima. A tipična je to priča iz naših hrvatskih krajeva s obje strane granice. Polako u vječnost odlaze naraštaji koji su sve izravno doživjeli na svojoj koži. Hoćemo li ih zaboraviti ili ćemo se svega sjećati i iz toga izvlačiti dobre zaključke za svoj svakidašnji život? Stvari su, naime, uvijek iste, samo se mijenjaju oblici. Zato ne smijemo odmahnuti rukom na ta vremena i gajiti neko laž-

no bratstvo. Zna se što je istina i zna se kako bi trebalo živjeti. Poručuju nam to pobijeni hercegovački franjevci, poručuje nam to njihova zapaljena gimnazija, poručuju nam to knjige koje gore, poručuje nam to otučeni natpis na ulazu u samostan... Puno je zaista znakova i samo ih treba htjeti čitati.

Ne mogu se ne sjetiti nedavne izjave komisije HBK „Iustitia et Pax“. Poziva hrvatsku javnost da ne bude bešćutna prema Hrvatima u BiH. Zajedno smo bili u ratu, zajedno budimo i u miru. Jedni generali su oslobođeni, drugi čekaju na pravorijek. Trebamo se svi moliti za njih. Isto tako trebamo se skrbiti za svoju domovinu. Nedavni je popis pokazao da smo prestari, da nestajemo. Neki među nama pozivaju mlade da napuste svoje ognjište, umjesto da im kažu da se založe za svoju i za dobrobit svih nas, ovdje, na ovim prostorima. Duboko politički, duboko vjerski. Ako nas je u Hrvatskoj 86 posto katolika, valjda smo razumjeli što nam biskupi poručuju!?

Bog nas je stvorio da djelujemo na raznim poljima. Na to nas potiče i naša Kraljica Mira. Jesmo li samo umorni? Čekamo li da netko drugi riješi naše poteškoće ili sami zavrćemo rukave? Budućnost je zaista ono-ga tko je želi.

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
9.30 Đačka Misa (tijekom školske godine)
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Suradujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA MIRA

MIRA MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 100,1 Mhz
Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježio i preveo Kristian Pandža



**Filip Foretić,
Zagreb, Hrvatska**

Tu sam sa suprugom i s Benjaminom, sinom koga smo izmolili ovdje u Međugorju, pa smo ga došli posvetiti Gospi. Uvijek je u Međugorju lijepo, uvijek je puno molitve, i to čovjeka baš potakne da se zbliži s Bogom i s Gospom. Molim se da mi Duh Sveti dadne još više zaljubiti se u Isusa. To sad nekako želim izmoliti, želim moliti i duhovno se obnavljati, ali aktivno, ne pasivno. Poruka mladima: Budite što jeste i ne idite nikad niz struju, nego uvijek protiv struje, kao što kaže bend *Zakon neba*. Nikad sam, uvijek s Bogom. To je moja poruka mladima.



**Rosalynn De Fioggy,
Irska**

Ovdje sam sa svojom majkom i sinovima, koji danas ministriju na engleskoj Misi. Moja majka toliko voli Međugorje, da je ovdje kupila stan, tako da već šest godina dolazimo svake godine. Osjećamo da se na nas izljeva velika milost. Ovdje napunimo svoja srca milošću, vratimo se kući i podijelimo svoje iskustvo drugima. Uvijek se popnemo na Brdo ukazanja i na Križevac i idemo do Raspetog Isusa. Znamo da je to što se tu događa istina. Uvijek smo blagoslovljeni Božjom milosti, pogotovo kad možemo biti na ukazanjima. Zahvalni smo Bogu Ocu i Duhu Svetomu što su nam poslali Majku Mariju, da bismo se ovdje s njom zbližili, da bi nas ona dovela k Isusu.



**S. Maria Veronica,
Italija**

Prvi put sam u Međugorju. Ovo je mjesto Božjega mira. Bila sam na Brdu ukazanja i na Križevcu, u sebi osjećam sreću koju ne mogu opisati. Pripadam jednoj franjevačkoj zajednici. Ovdje smo da se molimo za svakoga, posebno za obraćenje grješnika u cijelom svijetu. Molimo za svu braću i sestre, za sebe i za sve grješnike. Molimo se Gospodinu posebno za mladež, posebno za ljude kojima je potrebno obraćenje. Vrlo smo sretni.

